

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

БРАТЫ-БЛІЗНЯТЫ
СЛУЖАЦЬ У РОЦЕ
ГАНАРОВАЙ
ВАРТЫ

4

ЯК ДАПАМАГЧЫ
САБЕ ПАДЧАС
КРЫЗІСУ

12

ЗВЯЗДА

22 ЛЮТАГА 2023 г.
СЕРАДА
№ 35 (29915)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

ЦЫТАТА ДНЯ

Андрэй ХМЕЛЬ,
міністр
жыллёва-камунальнай
гаспадаркі:

«У прыярытэце застаецца задача павышэння якасці жыллёва-камунальных паслуг і ўвага да іх спажывоўцаў, бо на рабоце службы ЖКГ насельніцтва ацэньвае эфектыўнасць выкананай улады ў цэлым. У цэлым сістэма ЖКГ па выніках мінулага года спрацавала станоўча. Недавыкананым аказаліся толькі план па капітальным рамонце жытля. Разам з тым яго аб'ём у мінулым годзе стаў рэкордным — фактычна 3,5 млн кв. м. У паўтара раза больш адрамантавана таксама вулічна-дарожная сетка. Прытыненне фінансавання будаўніцтва аб'ектаў на лініі міжнародных фінансавых арганізацый для нас сторыжам не стала. Кіраўнік дзяржавы даручыў адукацыю дадатковай крыніцы фінансавання. Падставіў плячы ўрад — па шэрагу дакументаў, у тым ліку па ўказе Прэзідэнта, выдзелена дадатковае фінансаванне. Мы разумеем, як і што рабіць, і нават без крэдытаў міжнародных фінансавых арганізацый, дзе трэба, сітуацыю будзем выпраўляць».

«ЗАСТЫЛАЯ МУЗЫКА» Ў МІНІЯЦЮРЫ

Жыхар гарадскога пасёлка Ушачы Аляксандр КАЧЫНСКІ ў трыццаць сем гадоў здзейсніў даўнюю мару — пачаў майстраваць аб'ёмныя макеты будынкаў — помнікаў мясцовага значэння. Ім ужо зроблены маленькія копіі Музея народнай славы і Дома культуры. А пачалося захапленне з макета двуххупальнай царквы рускага паўночнага стылю — і гэта была фантазія і вольная трактоўка «архітэктара». Аляксандра ведаюць у райцэнтры як майстра на ўсе рукі: рамантуе мэблю, ад свайго бацькі навучыўся рамантаваць аўтамашыны — а яшчэ яго паважаюць як заўзятага рыбака. Пра новае захапленне Качынскага ўшачане даведаліся падчас правядзення апошніх раённых Дажынак — калі майстар выставіў напакан свой першы твор.

— З дзяцінства цягнула да дрэва, наведваў дзіцячы гурток разьбы і заўсёды знаходзіў цікавыя заняткі для душы. А рукі і тады, і сёння

цягнуцца да рыштунку, — дзеліцца думкамі для гэтага маленькага інтэр'ю Аляксандр. — Мае «будынкi» зроблены выключна па інтуіцыі, так скажаць на вока, нават не ведаю іх прапарцыянальнасці да арыгіналаў, але прытрымліваюся архітэктурнага падабенства і стараюся захоўваць шматлікія дэталёвыя нuanсы.

Аляксандр працуе рабочым па комплексным абслугоўванні будынкаў і збудаванняў сферы культуры: клубу, дамоў культуры, бібліятэк, дзіцячай школы мастацтваў — і не збіраецца мяняць пасаду. Над сваімі творами «варожыць» у вольны час — у выхадныя і святы. У планах «міні-архітэктара» — «узвесці» старажытны касцёл і новаўзведзеную мясцовую царкву, райвыканкам і бібліятэку. А на гэтым здымку Аляксандр з макетам на фоне арыгінала — раённага Дома культуры.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

Вандроўка патрыёта

«Прынада» для турыста

Куды паедзем па Беларусі?

Тысячы турыстаў традыцыйна зьбіраюцца ў мястэчку «Рыцарскі фэст» у жніўні.

Як адзначыла намеснік дырэктара Дэпартаменту па турызме Міністэрства спорту і турызму Кацярына НІКІЦІНА, летась Беларусь наведала 1,4 млн арганізаваных замежных турыстаў. А сёлета, як чакаюць спецыялісты, гэтай з-за мяжы стане больш. Што датычыцца ўнутранага турызму, то колькасць арганізаваных турыстаў і экскурсантаў — грамадзян нашай краіны летась складала 1 мільён 330 тысяч чалавек, расказала спецыяліст.

— У нас ёсць вялікі надзеі на павелічэнне патоку турыстаў, паколькі было ратыфікавана пагадненне з Расійскай Федэрацыяй аб узаемным прызнанні віз. І мы спадзяёмся на сумесныя трансгранічныя маршруты, — падкрэсліла яна і дадала, што ў сувязі са здыманнем ковідных абмежаванняў таксама чакаецца павелічэнне турыстычнага патоку з Кітая.

СТАР. 3

Сацыяльны клопат

КАЛІ ПОБАЧ — ЛЮДЗІ

Дом сумеснага пражывання як новая форма работы з пажылымі

Споўніўся год, як у Дзмітравічах адкрылі дом сумеснага пражывання для сталых людзей. Зараз ён цалкам запоўнены, тут пражываюць дзесяць чалавек з розных населеных пунктаў Камянецкага раёна. Пад дом, які з'яўляецца філіялам тэрытарыяльнага цэнтра абслугоўвання насельніцтва, перададзены другі паверх памяшкання бальнай участкавай бальніцы.

СТАР. 6

ISSN 1990 — 763X

2 3 0 3 5 >

9 771990 763008

«Нам трэба пераходзіць ад простага гандлю да кааперацыі»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Ісламскай Рэспублікі Іран у Рэспубліцы Беларусь Саїдам Яры, чыя дыпламатычная місія ў нашай краіне завяршаецца.

У пачатку сустрэчы Прэзідэнт заўважыў: «Натуральна, мы маглі б зрабіць значна больш. Але ўсё тое, што было зроблена ў гэты перыяд вашай работы ў Беларусі, стане асновай, падмуркам нашых будучых адносін. Больш маглі зрабіць, але сітуацыя, якая складваецца ў свеце і вакол Ірана і Беларусі, на шчасце, прымушае нас быць бліжэй і шукаць тыя формы супрацоўніцтва, якія сёння запатрабаваныя».

Прэзідэнт анансаваў свой візіт у Іран у сярэдзіне сакавіка. Ён выказаў упэўненасць, што гэта будзе значная сустрэча і перагаворы ў Іране выведдуць краіны на больш высокі ўзровень супрацоўніцтва. «Але галоўнае — мы не павінны страціць гэты момант, каб наладзіць нашы адносіны на больш высокім узроўні», — падкрэсліў беларускі лідар.

Падчас нядаўняй сустрэчы Аляксандра Лукашэнкі з яго расійскім калегам Уладзімірам Пуціным Прэзідэнт Расіі расказаў аб сумесным праекце Расіі, Азербайджана і Ірана па будаўніцтве чыгуначнага і аўтамабільнага шляху «Поўнач-Поўдзень». Аляксандр Лукашэнка

падкрэсліў, што беларускі бок таксама вельмі зацікаўлены ў згаданым праекце.

«Я не стану гаварыць аб значнасці тавараабароту паміж нашымі краінамі. Ён нармальны, але хацелася б, каб ён быў больш аб'ёмны. Але скажу толькі адно: нам трэба пераходзіць ад простага гандлю да кааперацыі. Нам трэба разам у Іране і Беларусі ствараць сумесныя вытворчасці. Вы бачыце, што задач перад нашымі дзяржавамі, перад кіраўніцтвамі краін стаіць шмат. І я вельмі спадзяюся, што ваша далейшая работа, у тым ліку і ў Тэгеране, будзе спрыяць паглыбленню нашых адносін. Я думаю, вы асабіста будзеце ў гэтым зацікаўлены», — адзначыў Прэзідэнт.

Гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва Беларусі і Ірана ў 2022 годзе актыўна развівалася. Узаемны тавараабарот перавысіў 100 мільянаў долараў, што ў тры разы вышэй за паказчыкі за 2021 год. Беларускі экспарт у Іран павялічыўся амаль у шэсць разоў. У гэтую краіну пастаўляліся ў асноўным калійныя ўгнаенні, спецыфічныя тавары, леса-матэрыялы, сінтэтычныя ніткі. З Ірана імпартаваліся арэхі, свежая садавіна, алеі, гародніна, латук-салата.

Валерыя СЦЯЦКО.

У тэму Адносіны паміж Іранам і Беларуссю знаходзяцца на піку развіцця

У размове з журналістамі Саід Яры адзначыў, што падчас сустрэчы Аляксандра Лукашэнкі з кіраўніком іранскага ўрада ўважліва былі пытанні супрацоўніцтва дзвюх краін. Пасол назваў маючы адбыцца візіт Прэзідэнта Беларусі ў Іран гістарычным момантам у развіцці адносін паміж краінамі.

«На парадку дня і ў палітычным, і ў эканамічным і гандлёва-эканамічным плане вельмі важныя пытанні. Адносіны паміж Іранам і Беларуссю сёння знаходзяцца на піку развіцця. Мы ўпэўненыя, што пасля візіту кіраўніка дзяржавы нашы адносіны будуць развівацца яшчэ лепш. Гэты візіт адбудзецца напярэдадні 30-годдзя ўсталявання дыпламатычных адносін паміж нашымі дзяржавамі. 2023 год будзе аб'яўлены Годам дружбы з Беларуссю, і вельмі важна, што якраз у гэты час кіраўнік вашай дзяржавы наведае Іран», — падкрэсліў Саід Яры.

«Нашы адносіны павінны развівацца»

Пытанні супрацоўніцтва Беларусі і Абхазіі Аляксандр Лукашэнка абмеркаваў з Прэзідэнтам Абхазіі Асланам Бжанія падчас сустрэчы ў Мінску. «Вы ведаеце, што мы заўсёды былі зацікаўлены ў супрацоўніцтве з вашай рэспублікай. Я пра гэта казаў падчас наведвання вашай цудоўнай краіны. Мне толькі адна думка не пакайла: чаму кіраўніцтва Грузіі так востра рагуе на нашы сустрэчы, няжу паміж людзьмі, паміж народамі не можа быць нармальных цёплых дружэлюбных адносін? Можа быць, як я тады казаў, гэтыя адносіны паслухаць міру і дружбе паміж абхазскім і грузінскім народамі. Мы ж з вамі ніколі не планавалі ніякіх акцый у адносінах да Тбілісі», — заўважыў беларускі лідар.

Ён адзначыў, што назірае за сітуацыяй, якая развіваецца ў Грузіі. Па словах Аляксандра Лукашэнкі, сітуацыя з былым прэзідэнтам Міхаілам Саакашвілі выглядае непрыстойна, паколькі гэта ўсё ж такі былы прэзідэнт. Ён адзначыў, што ёй не давалі ніякіх ацэнак, ні беларускі, ні абхазскі бок не ўмешваўся ў тую справу. «Мы вельмі добрыя адносіны падтрымлівалі і падтрымліваем, паколькі гэта магчыма, з Тбілісі», — падкрэсліў беларускі лідар.

У тэму «Мы хочам, каб нашы адносіны складаліся па-добраму»

Падчас размовы з журналістамі Аслан Бжанія расказаў, што апошні раз быў у Беларусі 40 гадоў таму, калі студэнтам працаваў на будаўніцтве Узлётна-пасадкачай паласы сталічнага аэрапорта. «Адразу кідаецца ў вочы, што горад Мінск і Беларусь акружаныя кляматам кіраўніцтва. Усё сімпатычна, усё дагледжана і відаль, што гэта вялікая праца. Я пабыў у Парку высокіх тэхналогій, і мне было вельмі прыемна чуць маладых людзей, бачыць тэхналагічныя дасягненні грамадзян Беларусі. Беларусы ў нас у Абхазіі ўспрымаюцца як родныя і блізкія людзі. Большасць грамадзян Абхазіі ўсё яшчэ жыве савецкімі ўспамінамі. У многім дзякуючы намаганням заходніх дзяржаў мы знаходзіліся ў ізаляцыі. А дзякуючы Расіі ў нас ідуць працэсы дэзаляцыі, і кантакты з Беларуссю ў гэтым сэнсе вельмі важныя. Мы хочам, каб нашы адносіны складаліся па-добраму», — сказаў Аслан Бжанія.

Падчас сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам акцэнт быў зроблены на эканамічным узаемадзеянні. Кіраўнікі дамовіліся па шэрагу пытанняў. Ужо створаны гандлёвы дом, у рамках яго работы ёсць магчымасць ажыццяўляць пастаўкі абхазскай прадукцыі ў Беларусь і наадварот. «Абхазія — турыстычная краіна, у нас вельмі камфортны клімат, у нас можна добра правесці час і мы будзем рады гасцям з Беларусі. Я падпісаў указ, паводле якога падарожныя бязвізавыя тэрміны знаходжання грамадзян Беларусі ў Абхазіі. Мы дамовіліся, што прыедуць нашы маладыя людзі для павышэння кваліфікацыі ў вашым Парку высокіх тэхналогій. Мы дамовіліся аб тым, што будзем набываць беларускую прадукцыю, у тым ліку трактарнага завода, завода «Гарызонт». Гэтыя кантакты ў поўнай меры адпавядаюць жаданням грамадзян Абхазіі і, спадзяюся, грамадзян Беларусі таксама», — падкрэсліў Аслан Бжанія.

Парламенцкі дзённік

НЕ «ДОМ САСТАРЭЛЫХ», А «САЦЫЯЛЬНЫ ПАНСІЯНАТ»

Дэпутаты ў першым чытанні прынялі змяненні ў закон аб сацыяльным абслугоўванні

Шэраг законапраектаў, разгледжаных парламентарыямі ў Палаце прадстаўнікоў, датычыцца змянення заканадаўства ў пытанні сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва і забеспячэння экалагічнага бяспекі.

Дамашнія ўмовы пражывання і пенсія праз банк

У першым чытанні дэпутаты разгледзелі праект закона «Аб змяненні заканаў па пытаннях сацыяльнага абслугоўвання». Законапраект накіраваны на ўдасканаленне прававога рэгулявання грамадскіх адносін у дадзенай сферы. Заканадаўства мяняецца з мэтай забеспячэння даступнасці і належнай якасці сацыяльных паслуг, стварэння ўмоў для максімальна працяглага пражывання непрацаздольных грамадзян у звычайным для іх асяроддзі, у тым ліку шляхам арганізацыі доўгачасовага догляду. У прырытыце — развіццё стацыянарна-амбулаторных формаў сацыяльнага абслугоўвання.

Як заўважыла член Пастаяннай камісіі па працы і сацыяльных пытаннях Ірына СУПРАНОВІЧ, паколькі змяненні ў заканадаўстве аб сацыяльным абслугоўванні апошні раз былі ўнесены ў 2017 годзе, а сам закон быў прыняты ў 2002 годзе, у сувязі з правапрямляльнай практыкай настала яго карэкціроўка. «У першую чаргу, мяняюцца ўмовы ўтрымлівання нашых грамадзян у спецыялізаваных асяроддзі: калі гэта стацыянарная форма абслугоўвання, павінна быць створана дадатковая абстаноўка, — адзначыла дэпутат. — У сувязі з гэтым уводзіцца форма доўгачасовага догляду. Гэта комплекс міжведамасных мерапрыемстваў па аказанні грамадзяніну дапамогі: сацыяльных, медыцынскіх, рэабілітацыйных паслуг».

Акрамя таго, на бязвыплатна аснове прадугледжаны падвоз асобных катэгорый грамадзян (інвалідаў I і II груп, асоб з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця ва ўзросце да 18 гадоў, а таксама асоб, якія маюць абмежаваныя здольнасці пры перамяшчэнні) да месца атрымання паслуг і назад на адмыслова абсталяваным транспарце. Прапануваецца перайменаваць дамы-інтэрнаты для састарэлых і інвалідаў у сацыяльныя пансіянаты, дамы-інтэрнаты для дзяцей-інвалідаў з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця — у дзіцячыя сацыяльныя пансіянаты, спецыяльныя дамы для ветэранаў, састарэлых і інвалідаў — у дамы суправаджальнага пражывання. Гэта, на думку распрацоўшчыкаў законапраекта, будзе садзейнічаць фарміраванню станоўчага ўспрымання такіх устаноў. Будзе створаны Рээстр папулярных сацыяльных паслуг, што прадугледжвае фарміраванне сістэмы арганізацыі і індывідуальных прадпрыемстваў, якія ажыццяўляюць сваю дзейнасць у галіне сацыяльнага абслугоўвання, а таксама арганізацыю іх уліку.

— У праекце закона ўтрымліваецца прапанова аб змяненні парадку дастаўкі пенсій, — агучыла адну з новаўвядзенняў міністра сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ. — Прадугледжваецца пераход да выплаты пенсій пераважна праз банк. Пры гэтым для інвалідаў I і II груп, а таксама пажылых грамадзян (на вёсцы — ва ўзросце 65+, у горадзе — ва ўзросце 70+) прапануваецца захаваць дзеючае заканадаўства аб абслугоўванні асоб, якія атрымліваюць пенсію праз банк або пошту.

Дзеля паляпшэння экалагічнасці

У першым чытанні былі разгледжаны два законапраекты, якія ўдаска-

нальваюць экалагічнае заканадаўства. Прыняцце праекта закона «Аб змяненні заканаў па пытаннях дзяржаўнай экалагічнай экспертызы, стратэгічнай экалагічнай ацэнкі і ацэнкі ўздзеяння на навакольнае асяроддзе» будзе садзейнічаць павышэнню эфектыўнасці сістэмы планавання і забеспячэння экалагічнай бяспекі ў краіне, рэалізацыі канстытуцыйнага права грамадзян на спрыяльнае навакольнае асяроддзе.

Прадметам прававога рэгулявання праекта закона «Аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб ахове атмасфернага паветра» з'яўляюцца адносіны ў галіне атмасфернага паветра, звязаныя з усталяваннем прававых асноў аховы атмасфернага паветра, захаваннем, аднаўленнем яго якасці для забеспячэння экалагічнай бяспекі.

Узаемавыгаднае супрацоўніцтва

Дэпутатскім корпусам ратыфікаваны шэраг пагадненняў. У прыватнасці, зацверджана Пагадненне паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй аб узаемным прызначэнні і выкананні рашэнняў па справах аб адміністрацыйных правапарушэннях у галіне дарожнага руху. Прадугледжваецца ўзаемае прызначэнне рашэнняў па ўсіх парушэннях у галіне бяспекі дарожнага руху, у тым ліку зафіксаваных з выкарыстаннем спецыяльных тэхнічных сродкаў з функцыяй фотафіксацыі. Мяркуюцца, што абмен данымі па электронных каналах сувязі спрыяе ўзаемадзеянню паміж праваахоўнымі органамі дзвюх краін. Несумненна, ратыфікацыя пагаднення будзе садзейнічаць умацаванню дысцыплінаванасці кіроўцаў на дарогах, што павысіць бяспеку дарожнага руху.

— Пры атрыманні інфармацыі аб упадальніку транспартнага сродку, зарэгістраванага ў Расійскай Федэрацыі, у адносінах да яго будзе выносіцца пастанова аб прыцягненні да адміністрацыйнай адказнасці ў адпаведнасці з палажэннямі Кодэкса аб адміністрацыйных правапарушэннях, — паведаміў аб некаторых дэталіх рэалізацыі паставы міністра ўнутраных спраў Іван КУБРАКОВ. — Копія паставы будзе накіроўвацца па месцы жыхарства або, пры наяўнасці адпаведнай інфармацыі, па сродках глабальнай камп'ютарнай сеткі Інтэрнэт для аплатаў штрафу ў добраахвотным парадку. Калі такая аплата не будзе ажыццяўлена ва ўстаноўленыя заканадаўствам тэрміны, злыт аб прымушовае выкананні накладзенага спланнавання будзе накіроўвацца ў Расійскую Федэрацыю па сродках створанага электроннага канала сувязі або, у выключных выпадках, у пісьмовым выглядзе. Пры гэтым спланнаваны штраф будзе паступаць у бюджэт Расійскай Федэрацыі. Такі ж парадок будзе дзейнічаць у адносінах да упадальнікаў транспартных сродкаў, зарэгістраваных у Рэспубліцы Беларусь. Штрафы, спланнаваны з грамадзян нашай краіны органамі прымушовае выканання, накладзеныя на здзяйсненне правапарушэнняў на тэрыторыі Расійскай Федэрацыі, будуць залічаны ў бюджэт Рэспублікі Беларусь.

Парламентары ратыфікавалі і Пагадненне паміж урадамі Рэспублікі Беларусь і Кітайскай Народнай Рэспублікі аб супрацоўніцтве ў барацьбе са злчынствамі.

Пагадненне аб супрацоўніцтве дзяржаў — удзельніц Садружэнні Незалежных Дзяржаў у супрацьдзеянні карупцыі ратыфікавана з мэтай павышэння эфектыўнасці нацыянальных намаганняў і супрацоўніцтва бакоў у сферы супрацьдзеяння карупцыі.

Вераніка КАНЮТА.

МІЖНАРОДНАЯ АБСТАНОўКА І ПЫТАННІ, ЯКІЯ ХВАЛЮЮЦЬ НА МЕСЦАХ

Ігар Сергеенка правёў сустрэчу з актывам Шаркаўшчынскага раёна

КІРАЎНІК Адміністрацыі Прэзідэнта адзначыў, што абстаноўка вакол нашай краіны напружаная. У еўрапейскіх краінах, паводле падлікаў спецыялістаў, сканцаэнтравана 100-тысячная групоўка блока НАТО. Пятая частка з іх знаходзіцца ў Польшчы, і краіна ставіць для сябе задачу нарощвання ваенных сіл да 300 тысяч ваеннаслужачых, а таксама павелічэння ўзбраення і авіяцыі. «У Беларусі вядуцца мерапрыемствы па павышэнні ўзроўню падрыхтоўкі нашых войскаў. У гэтых мэтах разгорнута рэгіянальная групоўка войскаў Саюзнай дзяржавы, якая таксама на асобных нашых палігонах праводзіць падрыхтоўку Узброеных Сіл», — расказаў Ігар Сергеенка, адзначыўшы, што для Беларусі цяпер важна не дапусціць разгортвання ваенных дзеянняў на тэрыторыі краіны.

Што датычыцца Украіны, то Ігар Сергеенка падкрэсліў, што беларусы ў суседняй дзяржаве ваяваць не будуць. Ваеннаслужачыя нашай краіны спыняюць спробы правакацыі з украінскага боку, у тым ліку перахопліваюць беспілотныя лятальныя апараты. Ва Украіне вядуцца актыўная інфармацыйная вайна, у тым ліку супраць беларускіх пагранічнікаў, удкаваецца фэйкавая інфармацыя аб пуску ракет і снарадаў з тэрыторыі Беларусі. Аднак кожнае такое паведамленне правяраецца, і як вынік — не пацвярджаецца.

Недружалюбныя дзеянні апошнім часам назіраюцца з боку Літвы і Латвіі. Грамадзян гэтых краін, якія збіраюцца наведаць Беларусь, у тым ліку па бязвізавым рэжыме, запалохваюць свае ж міграцыйныя службы, перасцерагаючы ад нібыта затрыманняў беларускімі спецслужбамі. Між тым, бязвіз для латышоў, літоўцаў і палякаў сёлета прадоўжаны, а летась бязвізавым уездом скарысталася каля 350 тысяч грамадзян суседніх з намі краін Балтыі і Польшчы. У сваю чаргу, гэтыя дзяржавы ўводзяць абмежаванні на пагранпраходах і закрываюць міжнародныя пункты пропуску, што стварае перашкоды для простых людзей. Выращыць узніклія пытанні Беларусь стараецца дыпламатычным шляхам.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта закрануў таксама тэму спроб замежных цэнтраў і спецслужбамі замежных дзяржаў звяржэння дзеючай улады ў Беларусі. У адносінах да збеглых ён прывёў паралель з 1944 годам, калі беларусы, якія супрацоўнічалі з фашызмамі — паліцаі, перабегчыкі, здраднікі, якія забівалі свой народ, — збеглі на Запад, дажылі там свой век. «Гісторыя паўтараецца з інтэрвалам у амаль 80 гадоў, і гэтыя здраднікі таксама ўцяклі за мяжу. Спробы дэстабілізаваць сітуацыю ў нашай краіне могуць быць зроблены ў час выбараў у 2024 годзе. Формы будучы розныя, і ступень актыўнасці ў розных рэгіёнах будзе рознай. Будзем фіксаваць такія факты і процідейнічаць ім усе разам», — сказаў Ігар Сергеенка.

У Беларусі пытанні сацабароны насельніцтва застаюцца ў прыярытэце, нягледзячы ні на якія ўзрушэнні ў свеце. У краіне летась адкрылі 29 новых аб'ектаў аховы здароўя — мадэрнізаваных, адрамантаваных, пабудаваных. Гаворачы аб дадзенай сферы, Ігар Сергеенка ўзняў пытанне кадравай забяспечанасці мясцовай бальніцы. Так, летась ва ўстановы аховы здароўя прыйшлі ўсяго тры маладыя спецыялісты, і кадравы голад гэта не задаволіла. Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта адзначыў, што трэба будзе прапрацаваць пытанне мэтай падрыхтоўкі медыкаў, запыт на якіх падае вобласць і затым размяркоўвае ўрачоў у раёны.

Наконт сістэмы адукацыі раёна Ігар Сергеенка адзначыў, што насельніцтву трэба раскаваць пра аптымізацыю і для чаго яна робіцца. Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта абмеркаваў таксама пытанні развіцця раёна і Шаркаўшчыны, праблемы, якія хвалююць людзей і кіраўнікоў раёна.

Паводле БелТА.

«Прынада» для турыста

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Унутраны турызм таксама будзе развівацца, упэўнены ў дэпартаменце. Сярод найбольш запатрабаваных Кацярына Нікіціна назвала загарадныя комплексы, кемпінгі і агражасадзібы (у беларускай у прыярытэце — адпачынак на прыродзе, гаворачь спецыялісты турыстычнай сферы). Пры распрацоўцы турыстычных маршрутаў факсіруюцца на 11 малых гарадах у сувязі з правядзеннем у Беларусі ў 2023 годзе другіх гульняў краін СНД.

Цяпер ёсць попыт на новыя тэматычныя маршруты па рэгіёнах, куды раней турысты не даяжджалі, падкрэсліла начальнік аддзела якасці і вучэбна-аналітычнай работы Нацыянальнага агенства па турызме Ганна ВАШЧЫНЧУК. Яна распавяла, што такія рэгіёны маюць самабытнасць і велізарны турыстычны патэнцыял. У 2022 годзе было атэставана 190 экскурсавадоў па розных маршрутах.

СТАРАДАЎНЯ І АБРАДЫ І ПАРТЫЗАНСКАЯ КРЫНІЧКА

Для Гомельскага Палесса арванічны агражасадзібы: аўтэнтчныя агражасадзібы пераносіць у мінулае, прэзентуюць побыт палешукоў і даюць непаўторны вопыт, адзначаў **загадчык сектара турызму ўпраўлення спорту і турызму Гомельскага аблвыканкама Ігар НАЗАРЧУК**. І паколькі кожная з агражасадзіб непаўторная і мае сваю адметнасць (а ўсяго ў іх рэгіёне 188), то хочацца наведаць усе.

Гомельшчыну, у прыватнасці, прадстаўляць з дапамогай аўтэнтчных абрадаў. Як расказаў спецыяліст, маляўнічыя дзеі з народнымі песнямі, пачастункам і рэканструкцыяй мясцовых старадаўніх каццюмаў збіраюць вялікую колькасць турыстаў і асабліва моладзі. Тым больш што цэлы шэраг палескіх абрадаў унесены ў Спіс нематэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцяў. Напрыклад, 25 мая ў аграгарадку Вялікі Бор (Хойніцкі раён) можна будзе убачыць абрад «Праводзіны русалкі», які прыйшоў з глыбіні стагоддзяў.

На Гомельшчыне актыўна развіваецца іх экалагічныя, культурныя, гістарычныя маршруты, так і ваенна-патрыятычныя. Летась завершана рэканструкцыя ваенна-патрыятычнага комплексу «Партызанская крынічка». Турысты убачыць бліндажы і змялкі — ад штабной да харчовай, і зямляк пакаштаваць стравы палыўнай кухні і пастраліць з розных відаў зброі часоў Вялікай Айчыннай вайны. А пры жаданні — прыняць удзел у квецце па падзеях, якія адбываліся ў гэтых месцах 80 гадоў таму.

Актыўна развіваецца ў рэгіёне і рэлігійны турызм. У прыватнасці, у Добрушскім раёне распрацаваны маршрут «Ян

Гашкевіч — святы зямлі беларускай» з наведваннем манастыра.

СТАРАЖЫТНЫ ВОДНЫ ШЛЯХ І КАЦЯРЫНА ІІ

Некалі па Дняпро прылягаў старажытны шлях «з варагаў у грэкі». Гэты факт стаў адпраўным пунктам многіх турыстычных маршрутаў і экскурсій, а сёлета распрацавана воднае падарожжа.

— З'явіліся маршруты ад Шклова да Магілёва (трохдзённый тур з начлегамі), туры з заездам у Бялынічы, Александрыю, Шклоў, — паведаміла дырэктар ДКУП «Магілёўаблтурыст» Алена КАРПЕНКА. — Летась тэставалі маршруты карысталіся попытам, і ўжо на гэты момант ёсць запыты на іх.

Паколькі турыстам цікавы маршрут «Мсціслаў — беларускі Суздаль», сёлета адкрыты яшчэ два новыя — «Мсціслаўскае княства» і «Яўрэйская гісторыя Мсціслава». Сярод новых турыстычных аб'ектаў, у прыватнасці, — конезавод, заснаваны ў 1935 годзе (тут можна убачыць рускую цяжкавазную пароду коней), І, вядома, тысячы турыстаў збяраюць «Рыцарскі фест» (пройдзе ў жніўні).

Новы турыстычны напрамак, які атрымаў актыўнае развіццё ў рэгіёне, звязаны з Кацярынай ІІ. Зразумела, турыстычнай прывабнасці рэгіёну надае сядзіба роду Булгакаў — «Жыліцкі Версаль». Адкрыццё аб'екта запланавана на красавік 2024 года, але ўжо цяпер палац — цэнтр прыцягнення турыстаў з Беларусі і замежжа. Акрамя таго, распрацаваны цікавыя ваенна-патрыятычныя і гастрономічныя туры і маршруты.

ВАСІЛЬКОВЫ КРАЙ І ФЕСТИВАЛІ

У Віцебскай вобласці з 2021 года рэалізоўваецца праект «Васільковы край», накіраваны ў першую чаргу на зручнасць індывідуальнага турызму. Валожкі на вуліцах і гістарычных аб'ектах маркіруюць QR-коды, сканіруючы якія, можна азнаёміцца з інфармацыяй аб той ці іншай славутасці. У рамках праекта ў найбліжэйшай будучыні будзе створаны мабільны дадатак «Васільковы край — Life» ў падтрымку турыстычнага бранда вобласці, распавяла **загадчыца сектара турызму і фізкультурна-адукацыйнай работы Віцебскага аблвыканкама Святлана АСТАНІНА**.

І, зразумела, Віцебшчына — край фестываляў.

— На тэрыторыі вобласці праходзіць вялікая колькасць фестывальных мерапрыемстваў, з іх 13 міжнародных, чатыры рэспубліканскія і каля 40 абласных, — сказала спецыяліст.

Фестывалі самыя розныя, і, вядома, найбольш значны з іх — «Славянскі базар». У яго рамках адбудзецца таксама каля 20 спадарожных культурных праектаў і турыстычных мерапрыемстваў.

БРЭСЦКАЯ КРЭПАСЦЬ І БЕЛАВЕЖСКАЯ ПУШЧА

Брэстчына, як і суседняя Гомельшчына, знакаміта сваімі агражасадзібамі, кожная з якіх тэматычная і мае ўласныя анімацыйныя праграмы. У Пінскім раёне цікаваасцю ў турыстаў карыстаюцца аб'екты кластара «Белая Чапля», які аб'яднаў агражасадзібы рэгіёна «Прыпяцкае Палессе», расказала **начальнік аддзела турызму ўпраўлення спорту і турызму Брэсцкага аблвыканкама Алена КОСМАЧ**. Тут традыцыйна праводзяцца фестывалі, арганізуюцца рамесныя і кулінарныя майстар-класы, дзейнічаюць пешыя, водныя і веласіпедныя маршруты — усяго звыш 300 (ад забавляльных і гастрономічных да адукацыйных і пазнавальных). У гэтым годзе створана або абноўлена 18 турыстычных маршрутаў. Самыя папулярныя, зразумела, звязаны з наведваннем Нацыянальнага парку «Белавежская пушча». Цэнтры прыцягнення гасцей рэгіёна — сядзіба Нямцэвічаў у вёсцы Скокі і Косаўскі палацава-паркавы комплекс. Найбольш запатрабаваным і знакамым аб'ектам патрыятычнага турызму былі і застаецца Брэсцкая крэпасць. Ваенна-гістарычныя рэканструкцыі абароны крэпасці традыцыйна збіраюць тысячы турыстаў з розных краін. Таксама сёлета Брэстчына запрашае на гістарычную рэканструкцыю «Адзін дзень з жыцця партызанскага атрада» ў цэнтры Партызанскай славы Хаваншчына (Івацэвіцкі раён).

ЗАМКІ І АҮГУСТОЎСКІ КАНАЛ

Адна з «разынчак» будучага лета на Гродзеншчыне — маршрут па заказніку «Азёры». Ён прадугледжвае шмат цікавых актыўнасцяў. У прыватнасці, па заказніку турыстаў будуць катаць на мотадрызіне, распавяла **намеснік начальніка ўпраўлення спорту і турызму Гродзенскага аблвыканкама Таццяна ЛІДЗЯЕВА**.

— З аб'ектаў, якія сёлета будзем прадстаўляць турыстам, адным з самых галоўных з'яўляецца палацава-паркавы комплекс у Свяцку (ён плануецца да адкрыцця ў маі). Гэта будзе і гасцінчыня, і рэстаран комплекс з броварам і санаторна-курортным SPA-наслагам, — анансавала яна новы аб'ект.

У Гродзенскай вобласці працягнуцца рэканструкцыя многіх унікальных гістарычных помнікаў, у тым ліку царквы Раства Багародзіцы «Мураванка» і Брыгіцкага манастыра. Працягваецца і рэканструкцыя Старога замка ў Гродне — пастаянная адраўноўваецца новыя залы, распавяла спецыяліст.

Шлячэ адзін цэнтр прыцягнення турыстаў на Гродзеншчыну з прыходам цёплых дней — Аўгустоўскі канал. Напрыклад, 27 мая гасцей чакае свята народнай творчасці «Аўгустоўскі канал запрашае сяброў».

Аляксандра АНЦЭЛЭВІЧ.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Пуцін раскаваў аб ходзе спецаперацыі

Расія падчас спецыяльнай ваеннай аперацыі будзе акуртны і паслядоўна вырашаць яе задачы. Пра гэта заявіў Прэзідэнт Расіі Уладзімір Пуцін падчас абвешчэння пасланя Федэральнаму соуду.

Ён раслумачыў пачатак СВА жаданнем абараніць Расію і ліквідаваць нацысцкія пагрозы. Пуцін заявіў, што жыхары рэспублікі Данбас верылі і чакалі, што Расія прыдзе ім на дапамогу. Паводле слоў Прэзідэнта, Расія рабіла ўсё, каб вырашыць праблемы Данецкай і Луганскай народных рэспублік мірным шляхам.

Раней Пуцін заявіў, што без СВА было немагчыма вырашыць канфлікт на Данбасе. Ён раслумачыў, што Расія доўга спрабавала «дамовіцца пасля дзяржаўнага перавароту ва Украіне ў 2014 годзе», але Маскву «проста вадзілі за нос, падманвалі».

Гаворачы аб супрацоўніцтве з Захадам, Уладзімір Пуцін заявіў, што Расія была сапраўды гатовая да адкрытага дыялогу з Захадам, але ЗША і Еўропа вырашылі «прыкрыцца парасонам».

Паводле яго слоў, Крэмль шматразова заявіў аб тым, што неабходна ўстамадзейнічаць, зыходзячы з прыняцця сумленнага партнёрства, якое адмаўляе любую выключнасць.

«Мы казалі, настойвалі на тым, што і Еўропа, і ўвесь свет маюць патрэбу ў непадзельнай, адзінай для ўсёй дзяржавы сістэме бяспекі. І шмат гадоў прапанавалі нашым партнёрам разам абмеркаваць гэтую ідэю, працаваць над яе рэалізацыяй. Але ў адказ атрымлівалі невыразную альбо крывадушную рэакцыю», — адзначыў ён.

Дональд Трамп паабяцаў закончыць канфлікт ва Украіне на працягу 24 гадзін

Экс-прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі Дональд Трамп заявіў, што ў выпадку яго выбаранна на выбарах у 2024 годзе ён неадкладна, «у тую ж ноч», патэлефануе калегам Уладзіміру Пуціну і Уладзіміру Зяленскаму. Як паведамляюць РІА «Навіны», пра гэта палітык заявіў падчас выступлення перад сваімі прыхільнікамі ў штаце Фларыда.

Трамп абазначыў, што патэлефануе прэзідэнтам Расіі і Украіны для таго, каб арганізаваць сустрэчу і паложыць канец канфлікту ва Украіне. «Мы заключым здзелку на працягу 24 гадзін», — падкрэсліў Трамп, паўтарыўшы выказанае раней абяцанне завяршыць канфлікт за суткі.

Выбары кіраўніц дзяржавы пройдуць у ЗША ў лістападзе 2024 года. Дональд Трамп 15 лістапада 2022 года афіцыйна аб'явіў, што вылучае сваю кандыдатуру на пасаду прэзідэнта Злучаных Штатаў. Паводле яго слоў, ён прыняў такое рашэнне, каб «зрабіць Амерыку зноў вялікай і ўплывовай».

АДНА СЛУЖБА НА ДВАІХ

Браты-блізняты Раман і Максім РЭЖЕШЫ знайшлі сваё прызвание ў роце ганаровай варты

Пра іх кажучь — ідэальная пара. І гэта не пра падабенства характараў або бездакорную знешнасць. Браты Раман і Максім Рэжэшы — блізняты. Хлопцы, якія, як дзве кроплі вады, падобныя адзін да аднаго, служаць у адным з элітных злучэнняў Узброеных Сіл — у роце ганаровай варты. А тут ідэальныя пары на вагу золата.

Для шэрагу дзяржаўных мерапрыемстваў і ўрачыстасцяў, у забеспячэнні якіх бяруць удзел ваеннаслужачыя роты ганаровай варты, падбіраюцца вайскоўцы выключна падобнай знешнасці — такія патрабаванні некаторых цырыманіялаў. Раман і Максім Рэжэшы аблегчылі задачу сваім кіраўнікам на некалькі гадоў наперад. Маладыя людзі, якія прыйшлі ў элітнае падраздзяленне на тэрміновую ваенную службу, вырашылі застацца ў арміі на кантрактнай аснове — а значыць, абралі шлях прафесійнай абаронцаў Айчыны.

Максім. — Я вырашыў, што буду працаваць у Смiлавiчах, што пад Мiнскам, а брат у якасцi першага працоўнага месца абраў адно з падпрыемстваў горада Берэзіно, што недалёка ад Смiлавiч. Вакантных пасадаў у адным населеным пункце не было, таму, каб быць побач, мы наўмысна выбралi гэтыя гарады, якія знаходзяцца пabлiзу адзiн ад аднаго.

На невялікай, але адлегласці браты-блізняты знаходзіліся нядаўга. І зноў быць разам атрымалася менавіта дзякуючы арміі. Не паспелі хлопцы асвоіцца на новым месцы жыхарства, толькі пачалі ўнікаць у сутнасць сваёй прафесіі, як і аднаму, і другому прыйшла павестка з ваенкамата.

— Так атрымалася, што, калі прадстаўнікі ваенных злучэнняў адбіралі сабе прызыўнікоў, нам прызначылі прыйсці ў ваенкамат у розныя дні, — згадвае Раман. — Спачатку планавалася, што Максім пойдзе служыць у спецназ. Пагутарышы са мной, прадстаўнікі ваенных падраздзяленняў прапанавалі мне прыйсці ў ваенкамат яшчэ раз, але ўжо з братам. На наступны дзень мы размаўлялі з ваеннаслужачымі Мінскай ваеннай камендатуры, якія прапанавалі нам праходзіць службу ў роце ганаровай варты. Іх зацікавіла тое, што мы блізняты. Тым больш група здароўя падыходзіла. Безумоўна, мы не маглі адмовіцца ад такой прапановы.

і Раман плюс да ўсяго яшчэ і прыгожы. Адным словам, сапраўды, ідэальная пара.

— Усе разлікі ў роце размеркаваны па парах, — тлумачаць прафесійныя тонкасці браты. — Па двое мы сустрэаем кіраўнікоў дзяржаў і ўрадавых дэлегацый, ускладаем вянок да помнікаў і абеліскаў, аддаём ушанаванні пры пахаванні воінаў, якія загінулі падчас абароны нашай Радзімы, высокапастаўленых асоб. Таму вельмі важна сфарміраваць пары такім чынам, каб хлопцы былі не толькі аднолькавага росту, але і падобнай знешнасці. У нашым выпадку ўсё супала.

УСЮДЫ РАЗАМ

Раман і Максім нарадзіліся ў аграгарадку Вялікіх Сталінскага раёна. Бацькі хацелі трэцяе дзіця, а атрымалі яшчэ дваіх памочнікаў — у хлопцаў ёсць два старэйшыя браты. Ніхто ў сям'і ніколі не насіў пагоны. Бацька ў свой час праходзіў ваенную тэрміновую службу, але на прафесійнай аснове свой лёс з арміяй не звязваў. Усур'ёз аб ваеннай службе ніколі не задумваліся і малодшыя сыны. З падлеткавага ўзросту яны хацелі служыць у арміі, але пра тое, каб там застацца, размовы не вялося.

З самага дзяцінства Раман і Максім найлепшыя адзін аднаму сябры. Не дзіва, што блізняты заўсёды і ўсюды разам: хадзілі ў адзін садок, вучыліся ў адным класе ў школе, нават паступаць вырашылі ў адну навучальную ўстанову. Аднак, адвучыўшыся ў Пінскім агра-тэхнічным каледжы, прыйшлі лясраз'яцка. Праўда, не далёка адзін ад аднаго і ненадоўга.

— Паколькі скончылі каледж з чырвонымі дыпламамі, у нас першых было права выбару месца размеркавання, — расказвае

ЦІКАВАЯ СЛУЖБА

Гэта цяпер Раман і Максім разумеюць, чаму іх кандыдатуры падыходзяць для службы ў адным з элітных падраздзяленняў беларускай арміі. Абодва — высокія: звыш 180 сантыметраў. Аднолькавага целаскладу, славянскай знешнасці, без шрамаў і татуіровак на целе — гэта яшчэ не ўсе крытэрыі строгага адбору ў роту ганаровай варты. Самі пра сябе хлопцы не скажучы, але канстатуюць: Максім

Праўда, як удакладняюць вайскоўцы, адзін з братаў вышэйшы за другога на адзін сантыметр. Толькі візуальна заўважаюць гэта практычна немагчыма.

Маладыя людзі прызначаюць, што вельмі задаволены справай, якой займаюцца. Тое, што знаходзяцца абсалютна на сваім месцы, Раман і Максім зразумелі напрыканце сваёй тэрміновай службы. Доўга не думаючы, яны прынялі рашэнне застацца ў арміі. Жаданне маладых людзей перавесціся на кантрактную службу ў камандаванні падтрымалі і дазволілі заключыць кантракт яшчэ да таго, як скончыцца тэрміновая служба.

— Нам спадабалася ў арміі, — тлумачаць сваё рашэнне маладыя людзі. — Служыць у роце ганаровай варты вельмі цікава. Рэгулярна выязджаем у розныя вайсковыя злучэнні краіны, увогуле, шмат дзе бываем. Ці думалі мы калі, вясковыя хлопцы, што рэгулярна будзем прысутнічаць на найважнейшых дзяржаўных мерапрыемствах у Палацы Незалежнасці, Палацы Рэспублікі, і ў іншых месцах, бацьчы кіраўнікі дзяржавы, іншых вышэйшых службовых асоб? Безумоўна, для нас гэта вялікі гонар.

На тое, што яны засталіся ў арміі, як прызналіся Максім і Раман, паўплываў і добры калектыў.

Па словах ваеннаслужачых, кіраўніцтва з павагай і разуменнем ставіцца да падначаленых, калі на тое ёсць прычына, заўсёды падставіць плячо і прыйдзе на дапамогу. А гэта дарагога варты.

ЦЯРПЕННЕ І ВЫТРЫМКА

За ідэальнай выпраўкай і сіхроннымі дзеяннямі, якія штораз дэманструюць ваеннаслужачыя роты ганаровай варты, стаяць штодзённыя трэніроўкі. Нягледзячы на тое, што Максім і Раман ужо самі ажыццяўляюць падрыхтоўку вайскоўцаў новага папаўнення, яны і сябе трымаюць у добрай фізічнай форме. Браты па-ранейшаму бяруць удзел у забеспячэнні дзяржаўных мерапрыемстваў і іншых урачыстасцяў.

Аднак не толькі фізічнай форме, адточванню пэўных элементаў удзяляюць увагу вайскоўцы. Вельмі важна трэніраваць такую рысу характараў, як цярдлівасць. Нярэдка ваеннаслужачым роты ганаровай варты нерухома даводзіцца стаяць на мерапрыемствах па некалькі гадзін. Пры гэтым не дазваляецца не тое што паварушыцца — нават чхнуць ці кашлянуць нельга. А здароўе часам і іх, здаецца, самых стойкіх, падводзіць. Нярэдка нерухома даводзіцца стаяць і на сандапёку, і ў моцны мароз.

Хлопцы расказваюць, што многія звяртаюць увагу на тое, што яны падобныя. «Часам нясеш варту, падыходзяць людзі і пытаюцца: «А вы блізняты? — пытаюцца прыклад ваеннаслужачыя. — А нам жа нельга ні адказаць, ні галавой кінуць».

— Ці ёсць такія элементы, якія не кожнаму даюцца пад сілу? — Ускладанне вяноў, — кажа Раман. — Каб высока і сіхронна падыхаць ногі, згінаць іх, патрэбна трэніравацца не адзін дзень. Павінны быць моцныя ногі. Каб падрыхтаваць іх належным чынам, некаторым хлопцам патрабуецца не менш чым год трэніровак.

Як расказвае вайскоўцы, часам вянок, які ім даводзіцца ўскладаць ад імя кіраўніка дзяржавы або пэўных дэлегацый, моцна важыць па 30—40 кілаграмаў. Таму мала высока і сіхронна рухацца, важна яшчэ і ўтрымаць іх, у тым ліку на выцягнутых руках. Гэты элемент таксама трэніруецца на пляцы: у вайскоўцаў роты для такіх мэт ёсць жалезныя вянокі па 30 і нават 60 кілаграмаў!

Па словах Рамана Рэжэша, на-самрэч, складана толькі тады, калі вучышся. «Калі ўжо навучыўся, то ўсё даецца проста, — кажа ён. — Гэты вянок здаецца і не такім цяжкім. Калі ўжо пачынаеш ісці, каб яго ўскласці, нават нейкі адрэалін з'яўляецца, і ўжо не адчуваеш цяжару, які ў цябе ў руках».

Ваеннаслужачыя роты ганаровай варты трэніруюцца не толькі на пляцы. На тэрыторыі ваеннай камендатуры для іх створана спартыўная зала, дзе можна і некаторыя элементы ўдасканаліць, і проста карысна правесці час. Калі хлопцы ведаюць, што будучы працаваць на цырымоні, якая адбываецца на сцэне, то ідуць трэніравацца ў клуб, дзе для гэтага створаны адпаведныя ўмовы.

УДВАІХ ЛЯГЧЭЙ

Камандзіры аддзяленняў ужо прывычаліся, што падчас дзяржаўных свят яны не адпачываюць, як многія грамадзяне, а нясуць службу. «Наадварот, адчуваем гонар, што мы не проста з'яўляемся сведкамі святочнай урачыстасці з нагоды свят-небудзь даты, а самі бярэм у ёй удзел», — гаворыць Раман.

Хлопцы прызначаюцца: ім шанцавала нарадзіцца блізнятамі. «Удваіх лягчэй ісці па жыцці, — перакананы Максім. — Калі мы прыйшлі ў армію, нам было прасцей, чым астатнім: можна нешта абмеркаваць, падзяліцца адзін з адным. Вельмі важна, каб у такія адказныя моманты побач быў блізкі чалавек. Мы дагэтуль адчуваем падтрымку адзін аднаго. Калі патрэбна парада, у першую чаргу звяртаюся да брата».

Нягледзячы на знешняе падабенства, хлопцы прызначаюцца, што па характары яны розныя. Раман — больш спакойны, ураўнаважаны. Максім эмацыянальны, часам нават імпульсіўны. Аднак гэта ніколі не перашкаджае братам быць адзін аднаму найлепшымі сябрамі.

У родным аграгарадку браты-блізняты — мясцовыя знакамiтасці. Вядома ж, нярэдка вясковыя маюць матчымасць убачыць сваіх землякоў па тэлебачанні. Безумоўна, сваімі сынамі вельмі ганарача бацькі. А іх дзедзі, у сваю чаргу, — тым, што нясуць службу ва Узброеных Сiлах, якія з'яўляюцца гарантам міру і бяспекі на нашай зямлі.

Вераніка КАНЮТА.
Фота Лізаветы ГОЛАД.

Дзеля памяці

АД ДАЛЁКАГА АФГАНІСТАНА ДА РОДНАГА ПІНСКА

Ужо не адно пакаленне беларусаў нясе памяць аб тых падзеях

«Мы гаворым пра гэтую вайну менш, таму што гэтая вайна была не на нашай тэрыторыі. Але каму ад гэтага прасцей? Маці загінулых? Напэўна, больш свядомыя людзі могуць усвядоміць гэтую вайну, асэнсаваць яе. Да нас прыходзяць удзельнікі тых падзей, многія — прыходзяць са сваімі дзецімі і ўнукамі. Дзеці некаторых ветэранаў вучацца ў нас. Ужо не адно пакаленне нясе гэтую памяць. І мы спрабуем захаваць яе, наколькі магчыма, бо людзі, якія загінулі за тысячы кіламетраў ад дома, не загінулі дарма», — расказвае Вольга КАВАЛЬЧУК, загадчыца аддзялення № 1 Пінскага каледжа УА «БРДУ імя А. С. Пушкіна», пра музейны пакой баявой славы воінаў-інтэрнацыяналістаў у Афганістане.

Памяць пра тыя далёкія геаграфічна, але блізкія духоўна падзеі ў каледжы захоўваюць з 2012 года дзякуючы Пінскаму гарадскому выканаўчаму камітэту і членам Пінскай арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларускі саюз ветэранаў вайны ў Афганістане». Музейны пакой быў адкрыты тымі, хто хоча захаваць памяць і перадаць яе новаму пакаленню. Не для таго, каб прадэманстраваць свой гераізм (гэтага яны хочуць менш за ўсё), а каб паказаць, што такое вайна і чаму яе ніколі не павінна быць.

Стваралі музейны пакой усім светам, ці, дакладней, усім Пінскам, — пінчанамі, якія былі ўдзельнікамі вайны ў Афганістане. Яны прынеслі свае асабістыя рэчы, дакументы, фотаздымкі, пісьмы. Таму экспанатны — маўклівыя сведкі тых жудасных падзей. Больш красамоўна пра Афганістан расказваюць фотаздымкі, якія зрабіў Алег Астапчук, адзін з ініцыятараў стварэння музейнага пакоя. Былы выкладчык каледжа Уладзімір Кудзін, таксама удзельнік вайны ў Афганістане, пакінуў свой ваенны альбом, асабістыя рэчы. «Уладзімір Пятровіч быў нашым выкладчыкам па медыцынскай падрыхтоўцы. Але на занятках мы больш размаўлялі пра жыццё, пра тое, як паводзіць сябе ў розных абставінах. І гэта былі самыя каштоўныя ўрокі», — адзначае Вольга Кавальчук.

Макет жылля салдата.

Свае рэчы ў экспазіцыю перадавалі пінчане Віталій Гарошка, Аляксандр Лісавы, Алег Астапчук, Анатоль Маматок, Уладзімір Ашарын, Алег Івашкевіч. Наведвальнікі могуць убачыць ваенную форму, шапкі савецкіх салдат, кабуру з пісталета Макарава, камандныя гадзінкі і сігнальны ліхтар, бытавыя прадметы. Прадстаўлены рэчы, без якіх не абходзіліся і непасрэдна баявыя дзеянні: радыёстанцыя, якая была ўстаноўлена на транспартных сродках, катушка для тэлефоннага кабеля і тэлефоныны апарат, ранец дэсантніка, малая сапёрная лапатка. Пра баявыя дзеянні памятае прабітая кулямі металічная пласціна бронекірэцкай, металічная каска, якая не раз ратавала жыццё свайму ўладальніку. Салдат павінен быць гатовым да ўсяго, таму падчас прывалу яму былі неабходны кацялок і фляжка, каб наталіць голад і смагу. Добра памятае Афганістан і медыцынская сумка, у якой камандзір артылерыйскага палка палкоўнік Андрэў захаваў дакументы пры ўваходзе ў ваенныя дзеянні.

Што такое вайна, дакладна паказвае адзін экспанат — куртка верта-

лётчыка. На першы погляд, абсалютна звычайная куртка. Але, калі прыглядзецца, з левага боку, літаральна за некалькі сантыметраў ад сэрца, можна убачыць дзірку. І гэта не выпадковасць, а куля. Куртку перадаў Анатоль Маматок. Падчас баявога вылету куля прайшла па дачынай. А заўважыў гэтую дзірку верталётчык, толькі калі прыземліўся. Звычайная куртка расказвае, што на вайне кулі ў прамым сэнсе лятаюць над галовамі, а чалавечыя жыццё літаральна вісіць на валаску. Унікальны прадмет робіць гэта больш гучна, чым мноства пафасных слоў.

Не дай бог нікому аказацца ў тых умовах, у якіх аказаліся савецкія воіны-інтэрнацыяналісты. Каб наглядна паказаць, як яны тады жылі, у музейным пакоі створаны макет жылля салдата. Быт у іх быў просты. Каб яго ўладкаваць, фотаздымвалася ўсё, што было пад рукой: парашуты, скрыні з хімічнай абароны, плашчы. Халоднымі ночамі можна было сагрэцца каля печкі-буржуйкі. Сцены былі абкладзены каменем не для цікавага дызайнерскага рашэння, а каб іх не прабіралі кулі. Пад ложкам абавязкова — аўтамат і скрыні з патронамі, на выпадок раптоўнай атакі маджахедаў. Тут савецкія салдаты пісалі лісты дадому, чыталі газеты ў вольны час, слухалі музыку, складалі песні пра тое, што

інтэрнацыяналіста. У іх былі апісаны асабіласці краіны, растлумачаны прычыны ўвядзення савецкіх войскаў у Афганістан. Гэтыя памятки і лістоўкі прадстаўлены ў экспазіцыі.

На далёкай і зусім негасціннай афганскай зямлі маладыя хлопчыкі ператварыліся ў сапраўдных мужчын, якія ведалі цану жыццю і смерці. Шмат хто з іх ўзнагароджаны медалямі «За заслугі», «За мужнасць», многім павесілі на грудзі зоркі Герояў. Многія сем'і савецкіх салдат атрымалі падзяку не толькі ад сваіх камандзіраў, але і ад савецкага кіраўніцтва. У экспазіцыі музейнага пакоя прадстаўлены гэтыя высокія ўзнагароды.

А для тысяч маладых хлопцаў і іх сем'яў найлепшай узнагародай стала б жыццё, якое абарвалася ў Афганістане. І ў гэтым уся сутнасць вайны: адным — медалі на грудзі, другім — цынкавая труна. З больш за 15 тысяч загінулых у Афганістане савецкіх салдат 772 былі беларусамі, 172 з іх — ураджэнцы Браскаўскай вобласці, 15 з іх — пінчане. На асобным стэндзе прадстаўлены іх фотаздымкі. Немагчыма цяжкая місія выпадала на долю афіцэраў, якія суправаджалі «груз 200» і іх апошні шлях і прынеслі сем'ям жудасную вестку пра любімага чалавека. Але гэта іх воінскі абавязак. У экспазіцыі прадстаўлена камандзіраванчэй паседчанне лейтэнанта Аляксандра Астапчука для суправаджэння «груза 200», прызвічана гэтага байца ён памятае і сёння. Як і роспач яго маці. Фотаздымкі ў гэтай вітрыне расказваюць пра гора—сваёку, маці ў самым трагічным моманце іх жыцця. І гэта самы пераканаўчы аргумент, чаму ўсе воіны павінны застацца толькі ў падручніках гісторыі і чалавечай памяці.

У музейны пакой не зарастае народная сцэжка. Тут праходзяць класныя гадзіны і ўрокі мужнасці для школьнікаў Пінска. Студэнты каледжа пішуць работы пра сваіх землякоў, знаёмых воінаў-інтэрнацыяналістаў. Самі ветэраны вайны ў Афганістане прыходзяць і расказваюць пра тыя падзеі. А супрацоўнікі каледжа запісваюць гэта на відэа для будучых пакаленняў.

«Шчыра кажучы, спачатку я сама задавалася пытаннем, ці патрэбны нам гэты музей. Але калі мы правялі першае мерапрыемства на базе каледжа, усе былі настолькі ўражаны, што зразумелі: музейны пакой патрэбны. Гэтая тэма мне блізкая, сродд загінулых ёсць мае аднавяскоўцы. Калі мы стваралі музейны пакой, разумелі, што нам ён неабходны, каб навучыць студэнтаў быць патрыятамі і сапраўднымі людзьмі. Патрыятычнай адукацыі заўсёды была ўдзелена вялікая ўвага. І толькі ў такіх музеях можна выходзяць сапраўднага патрыёта. Пасля выпуску нашы навучнікі пойдучы ў дзіцячыя садкі і школы, дзе яны ўжо будуць удзельнічаць у патрыятычнай асвеце маладога пакалення. Не ведаючы гісторыі сваёй краіны, гісторыі сваёй сям'і, яны не змогуць гэтага зрабіць», — расказвае дырэктар Пінскага каледжа Святлана Барчук.

Кожны экспанат у экспазіцыі музейнага пакоя баявой славы воінаў-інтэрнацыяналістаў у Афганістане мае вялікае значэнне: за кожным стаіць чалавечая гісторыя, чалавечы лёс. А пакуль увага ўдзяляецца кожнаму чалавечаму лёсу, у гэтага свету ёсць шанцы, што такія падзеі як вайна ў Афганістане, не паўтарацца зноў.

Валерыя СЦЯЦКО,
фота аўтара.

Праверана на сабе. Жаночы погляд

МАРШРУТ У МІНУЛАЕ

Як развівалася Савецкая армія ў першыя пасляваенныя гады

У 1946 годзе Савецкая армія аднаўлялася пасля Вялікай Айчыннай вайны. Нягледзячы на разгромленыя гарнізоны, баявая падрыхтоўка працягвалася. Паглыбіцца ў баявыя будні савецкага вайскоўца мне дапамаглі ў гісторыка-культурным комплексе «Лінія Сталіна». Выдалі форму, амуніцыю, запрасілі рэканструктараў, забяспечылі тэхніку таго часу. Разам з байцамі удалося здзейсніць палывы выхад, асвоіць тактыку вядзення абарончага бою, азнаёміцца з баявой тэхнікай — адным словам, вярнуцца ў далёкае мінулае, у 1946 год.

10 ліпеня 1945 года з Берліна ў Савецкі Саюз адправіўся першы цягнік з дэмабілізаванымі байцамі Чырвонай Арміі. Тыя, каму трэба было яшчэ служыць, вярталіся ў месцы пастаяннай дыслакацыі. У Беларускае ваеннае акругу эшалонамі прыбывалі кожны дзень. Пачыналася новая старонка леталісу Савецкай арміі.

«Няспынна таму навуца, як у баі паступаць» — гэты прынецп навучання быў вызначаны яшчэ Пятром І. У пасляваенны час ён быў як ніколі актуальны: у практыку падрыхтоўкі войскаў актыўна ўкараняўся баявы досвед. Нягледзячы на тое, што ў краіне, разбуранай вайной, было нямала цяжкасцяў, пастаянна праводзіліся палывы выходы, маршы, буйнамаштабныя вучэнні з прыцягненнем усіх родаў войскаў, комплексныя маневры.

Першы навуцальны год у мірны час пачаўся 1 студзеня 1946 года. У верасні стартвалі першыя вучэнні. Інтэнсіўныя трэнерыі праводзіліся на ўсіх узроўнях: ад зладжвання ўзводаў да батальённа-тактычных вучэнняў. Расслабляцца не было калі: напружанасць паміж былымі саюзнікамі СССР расла. Фултонскай прамова Чэрчыля, вымаўленая 5 сакавіка 1946 года, стала пачаткам халоднай вайны. СССР рыхтаваўся да развіцця найгоршага сцэнарыя.

У 1945—1946 гадах ішло рэзкае скарачэнне вытворчасці ўзбраенняў. Калі не лічыць стралковай зброі, больш за ўсё скарацілася гадавая вытворчасць артылерыйскіх гармат і мінамётаў — прыблізна на 100 тысяч. У той жа час у 1946 годзе з'явіліся першыя савецкія рэактыўныя самалёты, у 1947 годзе — стратэгічныя бомбардзіроўшчыкі Ту-4. СССР быў вымушаны ўдзельнічаць у гонцы ўзбраенняў.

T-55 — адзін з танкаў, які адносіцца да першага пасляваеннага пакалення. Быў створаны ў 1958 годзе і вырабляўся да 1979 года. Усяго — каля 20 мадыфікацый. Танк лічыўся самым масавым у свеце — 70 тысяч машын. Гэта першы танк у Савецкім Саюзе, які быў абсталяваны паўнаўартаснай сістэмай супрацьатамнай абароны.

Асабліва ўвагу савецкія конструкторы ўдзялялі стварэнню баявых машын, здольных не толькі наносіць агнявое стварэнне саперніку, але і забяспечваць транспарціроўку пяхоты або дэсанта да месца выканання задка. Легендарная БМП-1 — першая баявая серыйная машына пяхоты ў свеце, якая была створана ў СССР, пачала вырабляцца з 1966 года. Дарэчы, яна плавае. Толькі не за кошт вадаметных рухавікоў, а дзякуючы перамотцы гуасніці. Хуткаса невялікая — усяго сем кіламетраў за гадзіну, але гэта дадае ёй пэўнай мабільнасці. Экіпаж складаецца з трох чалавек: механіка-кіроўцы, камандзіра, аператара-наводчыка.

Рэбрэндынгу падлягала ўся сістэма супрацьпаветранай абароны. Ствольная зенітная артылерыя змянялася зенітна-ракетнымі комплексамі. З'явіліся спецыяльныя палігоны для ракетчыкаў. Але галоўным пытаннем на парадку дня было стварэнне ядзернай зброі. 29 жніўня 1949 года Савецкі Саюз паспяхова правёў выпрабаванні першага ядзернага зараду на Сяміпалачінскім палігоне. Ваенная дактрына Савецкага Саюза змянялася як абарончая, зыходзячы з мірнай палітыкі СССР, і мела на ўвазе падрыхтоўку Узброеных Сіл і краіны ў цэлым да барацьбы з агрэсарам. Прадугледжвалася толькі ядзерны ўдар у адзак.

З 1949 года прызыў у армію ажыццяўлялі адзін раз на год: у лістападзе-снежні. Тэрмін службы ў сухапутных войсках і авіяцыі быў устаноўлены як тры гады, у флоте — чатыры. Праз два гады пасля заканчэння вайны Прэзідыюмам Вярхоўнага Савета СССР быў зацверджаны новы тэкст прысягі. Урачысты фармат захаваўся, аднак змест крывы змяніўся.

У пасляваенны час само жыццё запатрабавала радыкальных ператварэнняў усёй абарончай арганізацыі дзяржавы. Адначасова з інтэнсіўнай баявой падрыхтоўкай, развіццём ваеннай прамысловасці армія дапамагала адрджаць гарады, узнімаць народную гаспадарку, транспарт, навуку. Усё — дзеля таго, каб не дапусціць новай вайны.

Ганна ЧЫЖ-ЛІТАШ,
Фота з архіва аўтара.

КАЛІ ПОБАЧ — ЛЮДЗІ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Старшыня Дзмітравічэўскага сельскага Савета Вячаслаў РУСАКЕВІЧ згадаў, што ў свой час стаяла пытанне аб закрыцці медустановаў і перадачы будынка іншым арганізацыям. Але дзякуючы прынцыповай пазіцыі тагачаснага старшыні райвыканкама Андрэя Пісарыка ўстанову сацыяльнага кірунку адстаялі. Некалькі гадоў тут размяшчалася бальніца сястрынскага догляду, потым, калі сацыяльныя ложка перанакіравалі ў іншую бальніцу, узнікла прапанова адкрыць вось гэты дом сумеснага пражывання.

Старшыня раённага Савета дэпутатаў Ірына НІГЕРЫШ падкрэсліла, што ў з'яўленні ўстановы як новай формы сацыяльнай работы асноўная заслуга дырэктара Камянецкага тэрытарыяльнага цэнтра абслугоўвання насельніцтва Алены Шаблінскай. Алена Івануна спачатку заручылася падтрымкай кіраўніцтва райвыканкама, потым узняла на добрую справу грамадскасць. У сцільныя тэрміны былі знойдзены спонсары, праведзены рамонт памяшкання, пакой абстаўлены мэбляй, набыва бутавае тэхніка. Алена Шаблінская гаворыць, што падзякі заслужоўваюць сельгасарганізацыі раёна, асабліва ААТ «Белавежскі», індывідуальныя прадпрыемствы, грамадскія арганізацыі — напрыклад, Беларускі саюз жанчын. Добрую справу адолелі грамадой, з бюджэту таксама былі выдзелены грошы. Бюджэтнае

Тацяна НАТЧУК са сваімі падшэфнымі.

фінансаванне працягваецца ў выглядзе заробатнай платы работніку філіяла, частковай аплаты камунальных паслуг.

Адным словам, на працягу 2021 года ўсе арганізацыйныя пытанні вырашылі. Напярэдадні Каляд чырвоную стужачку перарэзалі, і пачалося жыццё новай установы. Сюды прыехалі пенсіянеры, якія выказалі жаданне памяншаць хатнюю адзіноту на пражыванне ў калектыве. Адною з абавязковых умоў залічэння ў дом сумеснага пражывання з'яўляецца ўзровень фізічнай актыўнасці чалавека, дастатковы для таго, каб сябе абслугоўваць.

Слабейшым сапрабнікам дапаможа, скажам, прыняць ванну, але ж уставаць, апрацца, ёсць усё могуць самастойна. А для камфортнага жыцця сталага чалавека тут ёсць усё неабходнае. Акрамя загадчыцы, працуюць тры сацыяльныя работнікі і прыбральшчыца.

Загадчыца філіяла Тацяна НАТЧУК расказвае, што адной са сваіх задач бачыць падтрымку належнага мікраклімату ў калектыве жыхароў гэтага дома.

— Зразумела, што сюды прыходзяць дарослыя людзі, кожны з вялікім жыццёвым багажом, са сваім характарам, звычкамі. Напрыклад,

у нас ёсць былыя кіраўнікі, рабочыя, служачыя. Як і ў любым калектыве, у кожнай сям'і здараюцца дробныя непаразумеі, але мы разам стараемся іх адразу вырашаць, прагаворваем сітуацыю і, як правіла, знаходзім кансэнсус.

Жыльцы дома, асабліва жанчыны, шмат чытаюць. Гэта адна з любімых формаў баўлення часу. Ахвотны глядзець тэлевізар, нешта робяць па газетарцы. Напрыклад, разам з сацыяльнымі работнікамі гатуець ежу.

Валянціна Мікалаеўна і Любоў Мікалаеўна, якія пагадзіліся пагаварыць з карэспандэнтам, па чарзе разважалі, што гэты дом для іх выйце, асабліва зімой, калі трэба ў сваім доме паліць печ, насяці ваду, а здароўе ўжо не тое. А пасля інсульту, які даялося перажыць адной з жанчын, заставацца без нагляду было нават пэўнай рызыкай: хуткую дапамогу не будзе ж кожны дзень выклікаць. Жанчыны — заўзятыя чытачкі, кнігі ім дастаўляюць з мясцовай бібліятэкі. Яны заўсёды абмяркоўваюць працэтанае, бывае, спрачаюцца. І гадоўна каштоўнасць установы — ёсць з кім пагаварыць, абмяняцца думкамі.

— Тыя, хто фізічна актыўны, дапамагаюць ва ўсім, — працягвае знаёмства з установай Тацяна Натчук. — Калі выпадаў снег, Аляксандр Фёдаравіч з самага ранку ўставаў і расчышчаў дарожкі. Я іду на працу каля васьмі раніцы, а ён жартам рапартае: «Траса

М1 расчышчана, калі ласка, праходзьце».

— Святы мы стараемся праводзіць цікава і змястоўна. Да Новага года памяшканне ўпрыгожвалі ўсе разам. Меню навагодняга стала абмяркоўваць загадзя. Ну і прайшло ўсё, як і чакалася, душэўна, — расказвае Тацяна Паўлаўна.

На прадукты і іншыя агульныя патрэбы ўсе жыхары робяць узнос з пенсіі кожны месяц. Прадукты набываюцца кожны дзень, усё купляецца свежэе і гадуецца па-хатняму. Таму харчаванне тут і называюць дамашнім. Восенню рабілі нарыхтоўкі, марынавалі, салілі агуркі з памідорамі. Агародніну нярэдка прыносяць вясцоўцы. Сёлета ўраджай быў добры, людзі неслі яблыкі, іншыя фрукты са сваіх садоў, а таксама бульбу, цыбулю, што ў каго было.

— Гэта вельмі прыемна, — адзначае Тацяна Натчук, — калі людзі па-шэфску ставяцца да нашых жыхароў. — Да нас прыходзяць вучні мясцовай школы, радуюць канцэртамі самадзейных артыстаў з Дома культуры, наведвае ўстанову тутацкі святар праваслаўнай царквы, часам прыязджаюць прадстаўнікі іншых канфесій. У нас рэгулярна бывае старшыня райсавета Ірына Івануна і НІГЕРЫШ, не забываюць актывісты Саюза жанчын і іншых грамадскіх арганізацый. Мы ўсім рады, бо людзі ідуць і едуць з падарункамі, з добрымі словамі, усмешкамі. А для нашых жыхароў вельмі важныя стасункі, камунікацыя.

Адзін з іх казаў, напрыклад, што ідзе сюды на зіму, да Вялікадня, а перазімаваў і застаўся — не захачеў вяртацца ў пустую хату. Як расказалі супрацоўнікі, некаторыя з насельніцтва хваравіта перажывалі свой пераезд у сацыяльную ўстанову. У многіх жа ёсць дзеці, але не ўсе па прычыне занятасці і пражывання ў іншых гарадах, нават краінах могуць удзяляць дастатковую ўвагу састарэлым бацькам. Адна жанчына спачатку амаль кожны дзень плакала. Потым стала паступова прывыкаць і ажываць. Упэўнілася, што нічога страшнага ў яе новым статусе няма, што тут як і раней дома яна можа шмат чытаць, глядзець цікавыя перадачы, камунікаваць па тэлефоне з роднымі і знаёмымі. А побач — заўсёды людзі.

Васіль САЛАЎЧУК, першы намеснік старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Брэсцкага аблвыканкама:

— Дом сумеснага пражывання ў Дзмітравічах адкрылі трыццаць гадоў у Брэсцкай вобласці, зараз іх ужо чатыры, летас пачаў работу такі ж дом у Жабінкаўскім раёне. Яшчэ два працуюць у Ляхавіцкім і Бярозаўскім раёнах. У кожным раёне мы сочым за сітуацыяй і вызначаем, дзе найбольш патрэбна такая ўстанова. Усяго ў Брэсцкай вобласці каля 20 тысяч чалавек пражывае адзінока і прыкладна пяць тысяч адзіночкі пажылых людзей.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

НЕХАЛОДНЫ ГОРАД

Як у сталіцы дапамагаюць людзям без дому перажыць зіму

Кожную раніцу, калі іду на работу, бачу аднаго і таго ж чалавека, які корпаецца ў кантэйнерах для смецця і складае асобна кардон, паперу, шклянныя слоікі і бутэлькі. Пацікавілася, навошта яму бутэлькі розных ёмістасцяў. Маўляў, раней прымалі толькі аб'ёмам 0,5 літра.

— Цяпер можна здаваць любяць, бо ўсё роўна ідуць на бой. Праўда, плацяць мала: 14 капеек за кілаграм шклабо, — увёў у курс справы мужчына і трохі расказаў пра сябе: — Піў, страціў работу, сям'ю, кватэру. Прытуліў сябра. На чарку ды скварку хапае...

Да такіх людзей некаторыя ставяцца з гідлівасцю і пагардай, іншыя — са шкадаваннем. Дзяржаўная сацыяльная служба пра іх клопоціцца. Штогод у Мінску з першага і да апошняга дня зімы дзейнічае прафілактычная акцыя «Сацыяльны патруль». Яе мэта — выяўленне асоб без пэўнага месца жыхарства, аказанне ім сацыяльнай, медыцынскай, гуманітарнай, псіхалагічнай дапамогі, захаванне іх ад адаптацыі ў грамадстве і інтэграцыі ў працоўную дзейнасць. Акрамя таго, у гэты перыяд працуюць міжведомственыя мабільныя групы, якія выезжаюць у районы па месцах, дзе зладзілі часовы прытулак бяздомныя.

У мабільныя групы ўваходзяць сацыяльныя работнікі, медыкі і міліцыянеры. Яны выдаюць асобам без пэўнага месца жыхарства цёплае адзенне і гарачае харчаванне, аказваюць першую медыцынскую дапамогу,

Паліна АБАКУМАВА з падрыхтаванымі да адпраўкі абедамі.

пры неабходнасці накіроўваюць на лячэнне, дапамагаюць трапіць у дом начнога знаходжання, садзейнічаюць у аднаўленні дакументаў, кансультуюць.

Жыхары сталіцы таксама бяруць удзел у акцыі: прыносяць цёплае адзенне і прадукты, паведамляюць на гарачую лінію ў тэрытарыяльных цэнтрах інфармацыю аб тым, дзе збіраюцца людзі, якім патрэбна

дапамога. Менавіта праз такі званок мабільная група тэрытарыяльнага цэнтра Маскоўскага раёна сталіцы даведлася пра мужчыну на вуліцы Ваўпшасова. Прыехалі, накармілі, распыталі. Ён расчлусіў і папрасіў уладкаваць у дом начнога знаходжання. Цяпер там жыве і працуе. Падчас акцыі сацыяльныя работнікі дапамагаюць дзясяткам людзей, якія згубілі ўсё. Падтрымліваюць іх і маральна.

Псіхолог аддзялення сацыяльнай адаптацыі і рэабілітацыі ТЦСА Маскоўскага раёна горада Мінска Паліна АБАКУМАВА паказала кухню ў памяшканні тэрытарыяльнага цэнтра, якая абсталяваная ўсім неабходным для прыгатавання і захоўвання ежы, — плітой, мікрахвалевкай, халадзільнікам, мэбляй. На стале ў аднаразовых кантэйнерах расставлены гарачыя абеды для «жыхароў вуліц»: макароны з тушонкай, салодкая гарбата, пачэenne. Хутка павінен прыехаць патруль і адвезці ежу да месца прызначэння. Мабільная група крыху затрымлівалася: на вуліцы Клумава заўважылі чалавека без пэўнага месца жыхарства, які папрасіў змясціць яго ў дом начнога знаходжання. Спачатку адвезлі яго ў бальніцу для абследавання.

— Бяздомныя становяцца па многіх прычынах: злоўжыванне алкаголем, разлад у сям'і, даўгі, махлярства, — кажа суразмоўца. — Ёсць тыя, хто прыехаў у вялікі горад на заробкі, але знайшчы работу не змог, грошы скончыліся і няма сродкаў, каб вярнуцца дадому.

Падчас раздачы гарачага харчавання.

Але, як бы шмат ні згубіў чалавек, надзея на вяртанне да годнага ўзроўня жыцця ёсць. Сацыяльныя работнікі, валанцёры, супрацоўнікі міліцыі гатовы ў гэтым дапамагчы. Галоўнае, каб гэтага захачеў сам чалавек.

Тацяна ЛАЗОУСКАЯ.

«Гэта павінна быць народная партыя»

Сенатары актыўна ўдзельнічаюць ва ўстаноўчых сходах «Белай Русі»

«У 2020 годзе наша дзяржава вытрымала стрэс-тэст на ўстойлівасць: вытрымала з гонарам і годнасцю. Але ў той жа час сітуацыя 2020 года па вялікім рахунку паставіла перад намі пытанне аб неабходнасці ўдасканалення нашай палітычнай сістэмы, наданні дадатковых імпульсаў развіццю палітычных інстытутаў. Па ініцыятыве кіраўніка дзяржавы прайшлі шматлікія дыялогавыя пляцоўкі, якія папярэднічаюць у цэлым пачатку канстытуцыйна-прававой рэформы. Практычна на кожнай дыялогавай пляцоўцы гучала думка аб тым, што неабходна ўзмацняць наш палітычны складнік праз інтэграванне ў сістэму новых сіл і структур. І ў першую чаргу на аснове тых аб'яднанняў, якія ўжо зарэкамендавалі сябе аўтарытэтнымі фактарамі ў правядзенні дзяржаўнай палітыкі», — адзначыў старшыня Пастаянай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Сяргей СІВЕЦ падчас устаноўчага сходу Кастрычніцкага раёна Мінска па стварэнні Беларускай палітычнай партыі «Белая Русь».

Сенатар таксама акцэнтаваў увагу на задачах, якія трэба будзе вырашаць новай палітычнай сіле: «Гэта фарміраванне грамадскай думкі, абарона канстытуцыйнага ладу (у выпадку неабходнасці), генераванне новых палітычных фігур, якія ў далейшым складуць новую палітычную эліту нашага грамадства, наладжванне сувязяў і кантактаў з замежнымі палітычнымі структурамі. Гэтая падзя вельмі важная для краіны і паслужыць яе далейшаму паступальнаму развіццю».

Намеснік старшыні Савета Рэспублікі Валерый БЕЛЬСКІ прыняў удзел у аналагічным мерапрыемстве ў Партызанскім раёне сталіцы. Віцэ-спікер верхняй палаты парламента падкрэсліў неабходнасць будаўніцтва палітычнага інстытута, які будзе пастаянным сувязным звяном паміж грамадствам і ўладай. Па яго словах, заплыт на стварэнне такой партыі наспеў даўно. «Такі інстытут у нас ствараецца ў форме Усебеларускага народнага сходу, але ўсё ж такі партыя мае свае асаблівасці. Яна можа мабілізавацца, прадеманстраваць адзінства, забяспечыць волю народа. Гэта павінна быць народная партыя, і з нашага народнага асяроддзя ўжо ўывес час такія заплыты ідуць. Таму сёння, фактычна, робіцца адказ на такія волевывыяўленні актывнай часткі нашага грамадства», — сказаў Валерый Бельскі. Ён акцэнтаваў увагу, што гэта будзе масавая партыя. Паколькі адзінства трэба дэманстраваць не толькі ў перыяд электаральнай кампаніі, але і ўвесь час, штодня забяспечваючы выкананне прынцыпаў дэмакратычнага цэнтралізму.

Член Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, генеральны дырэктар СААТ «Камунарка» Сяргей АНЮХОЎСКІ прыняў удзел ва ўстаноўчым сходзе грамадзян Ленінскага раёна Мінска па абранні дэлегатаў на Устаноўчы з'езд партыі.

«Сёння ў грамадстве наспела неабходнасць стварэння новай палітычнай партыі, вакол якой зможа аб'яднацца самая актывная частка беларускага соцыуму, якая ўяўляе сабой сапраўдных патрыётаў, якім неабяякавы лёс краіны, людзей, гатовых адстоіць свае суверэнітэт і незалежнасць Беларусі, садзейнічаць развіццю і ўмацаванню нашай дзяржавы. Цалкам падтрымліваю неабходнасць трансфармацыі грамадска-палітычнага аб'яднання «Белая Русь» у новую партыю!» — падкрэсліў сенатар.

Устаноўчы сход па стварэнні новай партыі прайшоў і ў Навагрудку, удзел у ім прыняла член Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні, дырэктар УА «Навагрудскі дзяржаўны каледж» Эльвіра САРОКА. На сходзе былі вызначаны дэлегаты на агульнарэспубліканскі Устаноўчы з'езд, які адбудзецца ў сакавіку ў Мінску. «Граматдзянская супольнасць у краіне з'яўляецца дастаткова спелай для таго, каб будаваць партыйную сістэму. Сёння ёсць неабходнасць у моцнай палітычнай партыі, якая будзе выяўляць і абараняць інтарэсы беларускага народа і дзяржавы. Калі мы хочам, каб у дзяржаве і ў нашай краіне была будучыня, якую мы зможам вызначыць самі, беларусы павінны актывна ўключыцца ў палітычны працэс», — адзначыла Эльвіра Сарока.

Валерыя СЦЯЦКО

«ЗАДАЧА ДЛЯ ЎРАДА І ЎСІХ ДЗЯРЖОРГАНАЎ — КЛОПАТ АБ ЛЮДЗЯХ»

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА сустрэлася з калектывам «Мінск Крыштал Груп»

Учора Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова наведла прадпрыемства «Мінск Крыштал» і пагутарыла з працоўным калектывам. Спікер верхняй палаты парламента расказала пра эканамічную сітуацыю ў краіне. А прысутныя, у сваю чаргу, цікавіліся пытаннямі аховы гістарычнай праўды і нацыянальнай бяспекі, партыйнага будаўніцтва і работы праваахоўных органаў, павышэння пенсійнага ўзросту і дэмаграфічнага аспектаў у цэлым, забеспячэння жыллем супрацоўнікаў і якасці пітной вады ў Мінску, лячэння інфекцыйных хвароб.

Наведца прадпрыемства Наталля Качанова абяцала год таму і стрымала слова.

— Гэта мой абавязак, бо год таму мы дамовіліся, што я пагляджу вашу вытворчасць. Я звярнула ўвагу на ўмовы працы, мяне цікавілі бытавыя ўмовы работнікаў прадпрыем-

ства. У цэлым я задаволена тым, што пабачыла, гэта добрая сучасная вытворчасць.

Падчас агляду прадпрыемства спікер Савета Рэспублікі разгаварылася з адной з работніц:

— Жанчына працуе з 1994 года. Гэта сведчыць аб тым, што на прадпрыемстве ёсць стабільнасць і добры калектыў, калі чалавек цягам такога доўгага часу тут застаецца. Зарплата таксама дастойная — ваш кіраўнік паабяцаў, што па выніках 2023 года прадпрыемства выйдзе на ўзровень сярэдняй зарплаты па Мінску.

Наталля Качанова адзначыла, што адным з кірункаў работы Савета Рэспублікі з'яўляецца прыёмы грамадзян па асабістых пытаннях, прамыя тэлефонныя лініі, сустрэчы ў калектывах. І нагадавала, што яна ашчэ і ўпаўнаважаны Прэзідэнта ў горадзе Мінску.

— Можце задаваць любыя пытанні, якія вас хвалююць: не толькі тыя, што датычыцца прадпрыемства, але па Мінску і краіне, — звярнулася яна да работнікаў прадпрыемства. — З тых пытанняў, што найчасцей паступаюць да нас, большасць, вядома, датычыцца работы жыллёва-камунальнай гаспадаркі і будаўніцтва.

Таксама Наталля Качанова засяродзіла ўвагу на эканамічнай сітуацыі ў краіне.

— Мы падвялі вынікі 2022 года. У цэлым ён складваў удаля для нашай краіны, нягледзячы на санкцыйны ціск, прычым бесперадэцэнтны санкцыйны ціск, калі нас з усіх бакоў імкнуліся абмежаваць, задушшыць лагістычна. Але ў цэлым эканоміка спрацавала надзейна, ва ўсякім разе, нашы людзі на сабе гэты санкцыйны ціск не адчулі.

Старшыня Савета Рэспублікі нагадала, што за мінулы год тройчы павышаліся пенсіі. Згодна з нарматыўнымі дакументамі, гэта павінна адбывацца не менш чым раз на год. Сацыяльная арыентаванасць бюджэту застаецца і сёлетня.

— У рэспубліканскім бюджэце каля 50% — гэта сацыяльная сфера. Расходы на адукацыю, культуру, навуку, ахову здароўя, бяспеку — усё гэта сёння фінансуецца з бюджэту. Для таго каб праграмы ў гэтых сферах выконваліся, мусяць эфектыўна працаваць прадпрыемствы, якія адлічаюць падаткі і фарміруюць бюджэт, — падкрэсліла Наталля Качанова.

(Заканчэнне на 8-й стар.)

Наталля КАЧАНОВА:

«МЫ АБАВЯЗАНЫЯ БАЧЫЦЬ І ВЫРАШАЦЬ ПРАБЛЕМЫ, З ЯКІМІ ЗВЯРТАЮЦА БАЦЬКІ ДЗЯЦЕЙ З АЎТЫЗМАМ»

ІНАВАЦЫЙНЫЯ практыкі аказання дапамогі дзецям ранняга ўзросту з парушэннямі развіцця, сацыяльная праграма па інфармаванні грамадства аб дзецях з асаблівасцямі развіцця і платформа па раннім выяўленні ў дзяцей расстройтваў аўтыстычнага спектра пры дапамозе сучасных інфармацыйных тэхналогій разглядаліся на чарговым пасяджэнні Кансультацыйнага савета пры Савеце Рэспублікі па пытаннях адаптацыі і інтэграцыі дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця пад кіраўніцтвам Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качанавой. Яно прайшло на базе рэсурснага цэнтру ранняга ўмяшання для дзяцей ранняга ўзросту 19-й гарадской дзіцячай паліклінікі Мінска.

Наталля Качанова азнаёмілася з работай установы. Гэта рэсурсны цэнтр, які быў створаны 21 год таму і працуе не толькі для Мінска, але і для ўсіх рэгіёнаў краіны. Бацькі, што маюць адпаведныя праблемы, могуць пракаnsультывацца наконд здароўя сваіх дзяцей.

— Калі на пачатку 2022 года такіх цэнтраў было 36, то сёння іх ужо 50. Вельмі важна, што ў краіне такія цэнтры працуюць, бо колькасць дзяцей з псіхічнымі захворваннямі памяншаецца, але з аўтыстычнымі расстройствамі меншая не становіцца. Мы не можам гэтую праблему не бачыць. Акрамя таго, яна характэрная не толькі для нашай краіны. Навукоўцы, урачы даюць ацэнку таму, што адбываецца, але разам з тым мы выразна разумеем і ведаем, што гэта нашы дзеці і яны павінны вучыцца і быць у соцыуме, — адзначыла Наталля Качанова.

Спікер раслумачыла, чаму быў створаны Кансультацыйны савет пры Савеце Рэспублікі.

— Колькасць зваротаў, якія паступаюць да нас ад бацькоў, не змяншаецца. Гэта сведчыць аб тым, што, нягледзячы на меры, якія прымаюцца ў сістэме аховы здароўя, адукацыі, сацыяльнай сферы, мы маем праблемы і пытанні з рэалізацыі задач, што стаяць перад дзяржаўнымі органамі на месцах. Вядома, мы абавязаныя гэтыя праблемы бачыць

Фота БелТА

і вырашаць. Калі мы будзем разам, то вынік у такой рабоце будзе больш эфектыўны, — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі. — Як заўсёды нам гаворыць Прэзідэнт, усе рашэнні, якія прымаюцца ў краіне, павінны быць на карысць народа і дзяржавы. Сёння мы маем фінансаванне, навучаем кадры, але часам чалавеку, які сутыкнуўся з падобнай праблемай, цяжка сарыентавацца, дзе могуць дапамагчы, дзе могуць падказаць. Чым раней будучы выяўляць і ўстанаўліваць дыягназ, тым больш паспяховым будзе працэс рэабілітацыі, лячэння, сацыялізацыі дзіцяці. Гэта велізарная дапамога бацькам, якія выхоўваюць такіх дзетак.

Галоўны пазаштатны спецыяліст па дзіцячай рэабілітацыі Міністэрства аховы здароўя, галоўны ўрач Мінскага гарадскога цэнтру медрэабілітацыі дзяцей і псіханеўралогічнымі захворваннямі Аляксандр ЯКАЎЛЕЎ расказаў, што ў краіне створана і функцыянуе шматузрунвая сістэма медыцынскай рэабілітацыі дзіцячага насельніцтва з забеспячэннем пераемнасці і ўзаемадзеяння.

— У краіне распрацавана нарматыўная прававая база, якая рэгламентуе дзей-

насць службы медыцынскай рэабілітацыі дзіцячага насельніцтва. Аб'ёмы правядзення рэабілітацыйных мерапрыемстваў на ўсіх узроўнях вызначаны зацверджанымі клінічнымі пратаколамі. Расце колькасць дзяцей, якія атрымліваюць пастаянную рэабілітацыйную дапамогу, — адзначыў Аляксандр Якаўлеў.

У 2022 годзе ў краіне працавала 50 цэнтраў ранняга ўмяшання (у Мінску — 7, у Брэсцкай вобласці — 15, у Віцебскай вобласці — 5, у Гомельскай вобласці — 3, у Гродзенскай вобласці — 7, у Мінскай вобласці — 8, у Магілёўскай вобласці — 5). У пачатку 2023 года ў краіне адкрыты яшчэ тры цэнтры ранняга ўмяшання (два — на базе дзіцячых паліклінік Мінска, адзін — на базе Гомельскага абласнога Дома дзіцяці). Запланаваны запуск яшчэ пяці цэнтраў на базе цэнтральных раённых бальніц — Століна, Кобрына, Смаргоні, 14-й гарадской дзіцячай паліклінікі Мінска і Жодзінскай цэнтральнай гарадской бальніцы.

Інавацыйныя практыкі аказання дапамогі дзецям ранняга ўзросту з парушэннямі развіцця і іх сем'ям у цэнтры ранняга ўмяшання 19-й дзіцячай паліклінікі

Мінска прадставіла загадчыца кабінета ранняга ўмяшання Кацярына Аксочэнка. Пра распрацоўку сацыяльнай праграмы па інфармаванні грамадства аб дзецях з асаблівасцямі развіцця, у тым ліку з расстройствамі аўтыстычнага спектра, і аб праблемах негатуўнасці грамадства да прыняцця дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця расказала галоўны пазаштатны дзіцячы псіхіятр Міністэрства аховы здароўя, намеснік галоўнага ўрача па медыцыне Мінскага гарадскога клінічнага цэнтру дзіцячых псіхіятрыі і псіхатэрапіі Вольга Літвінава.

Акрамя таго, на пасяджэнні быў прадстаўлены праект BabyRAIN па раннім выяўленні ў дзяцей расстройстваў аўтыстычнага спектра пры дапамозе сучасных інфармацыйных тэхналогій. Яго распрацоўшчыкі — асістэнт кафедры дзіцячай неўралогіі БелМАПА Аліса Кудлач і дацэнт кафедры фінансавага менеджменту і інфарматызацыі аховы здароўя БелМАПА Аляксандра Стэфаніна. Распрацаваная інфармацыйная платформа — гэта ранняя дыягностыка дзіцяці на аснове набору з пяці нейронных сетак, якія комплексна выяўляюць асноўныя сімптомы аўтызму. Яна адсочвае позы дзіцяці, яго эмацыянальныя рэакцыі, рухі пальцаў і рук, фіксуе рух зэрнак, вызначае здольнасць дзіцяці выканаць пэўныя заданні. Працуе платформа наступным чынам: дзіця гуляе ў спецыяльна распрацаваны сумесна з урачы-неўролагамі гульні (не мае значэння — дома ці ў кабінете доктара). Бацькі і ўрач запаўняюць анкету, і затым гэтыя даныя апрацоўваюцца платформай. На выхадзе атрымліваецца вынік тэста, які накіроўваецца па электроннай пошце бацькам і ўрачу.

У праграме выкарыстоўваюцца заснаваныя на руху бескантактныя гульні. Гэта прынцыпова новы фармат гульні, які даманструе добры патэнцыял у сферы адукацыі. Распрацоўшчыкам удалося дасягнуць высокай прагнастычнай каштоўнасці, і чакаецца, што выкарыстанне платформы дазволіць дыягнаставаць аўтызм на два гады раней за цяперашні сярэдні ўзрост пастаноўкі дыягназу.

Алена КРАВЕЦ.

«ЗАДАЧА ДЛЯ ЁРАДА І ЎСІХ ДЗЯРЖОРГАНАЎ — КЛОПАТ АБ ЛЮДЗЯХ»

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Яна дадала: вельмі важна, што ў нашай краіне ўдалося захаваць прадпрыемствы падчас развалу Саюза. І гэта сыграла сваю ролю. Сёння іх прадукцыя запатрабавана, а значыць, у прадпрыемства ёсць грошы на далейшую работу і выплату зарплат.

— Усе нашы прадпрыемствы працуюць, прадукцыя прадаецца. У вас на складзе двухтыднёвы запас, ён тэхналагічны, які павінен быць на кожным прадпрыемстве, — адзначыла Наталля Качанова. — Хтосьці ў свой час крытычна ставіўся да развіцця сельскай гаспадаркі. У вас таксама ёсць сваё падшэфнае сельгаспрадпрыемства. І стаўка на сельскую гаспадарку спрацавала. Летась на экспарт мы паставілі сельгаспрадукцыі на 8 мільярдаў 300 мільёнаў рублёў, і гэта перавышае даходы ад нафтаперапрацоўкі ў нашай краіне. Канешне, знайсці гэты баланс няпроста, бо ў нашай краіне няма такіх сваіх сыравінных рэсурсаў. Але цягам усяго гэтага часу наша дзяржава, Прэзідэнт, урад робяць усё, каб людзі

жылі больш камфортна, каб у іх з'яўляліся новыя магчымасці.

Пры гэтым усе рашэнні, якія прымаюцца, мусяць быць эфектыўныя.

— Задача для ўрада і ўсіх дзяржорганнаў, якую ставіць Прэзідэнт, — гэта клопат аб людзях і вырашэнне задач, што ставяць перад намі грамадзяне. Усе рашэнні, якія прымаюцца, павінны быць эфектыўнымі і на карысць дзяржавы, — рэзюмавала спікер Савета Рэспублікі.

Як адзначыў генеральны дырэктар холдынга «Мінск Крышталл Груп» Ігар ШУСТАЎ, прадпрыемствы холдынга працуюць стабільна, усе даведзеныя паказчыкі выконваюцца.

— Нельга сказаць, што мы не заўважылі санкцыі, але іх уплыў аказаўся мінімальным, бо мы забяспечаны сваёй сыравінай на 100%. Тэхнічна мы добра абсталяваны. Мадэрнізацыя на нашых прадпрыемствах ніколі не спыняецца. Гэта датычыцца і ўкаранення новага абсталявання, і энергаберагальных тэхналогій, і прагрэсіўных навуковых распрацовак, — падкрэсліў Ігар Шустаў.

Алена КРАВЕЦ.

Фота БелТА

СУПРАЦОЎНІЦТВА РЭГІЁНАЎ

Партнёры з бурштынавага краю

На Зэльвеншчыне пабывала дэлегацыя Калінінградскай вобласці

На мінулым тыдні паміж Зэльвенскім раёнам і Зеленаградскай муницпальнай акругай самага заходняга рэгіёна Расіі быў падпісаны пратакол аб намеры супрацоўніцтва. Мяркуюцца, што больш канкрэтная дамоўленасць будзе падпісана летам, калі зэльвенцы прыедуць у знакіты бурштынавы край са зваротным візітам. Але і цяпер, падчас азнамленчага прыезду калінінградцаў, удалося вызначыць некаторыя кірункі будучага партнёрства.

Ад вадасховішча да музея

Зэльвенцы мяркуюць узяць удзел у праектах устойлівага развіцця праз грант Фонду імя Гарчакова, які дзейнічае ў Расійскай Федэрацыі для падтрымкі грамадскай дыпламатыі. Адзін з праектаў датычыць Зэльвенскага вадасховішча. І тут ёсць некалькі аспектаў супрацоўніцтва. Па-першае, пераняць вопыт у рыбагаспадарчай дзейнасці. Зэльвенцы ўжо некалькі гадоў прасоюць мэтэ зрыбіць вадасховішча каштоўнымі пародамі рыб і нават прыцягнулі да такой справы навукоўцаў. Другі аспект — турыстычны. Як вядома, калінінградцы маюць добры вопыт стварэння інфраструктуры на берагах Балтыйскага мора.

абарончага тыпу, які захаваўся ў Беларусі. У сувязі з гэтым узнікла ідэя аб культурна-духоўным супрацоўніцтве, дзе зэльвенцы прапанавалі некалькі люстраных праектаў, у тым ліку звязаных з Сынкавіцкім храмам.

Як працуюць органы нашага мясцовага кіравання і самакіравання, калінінградцы ўбачылі на прыкладзе Дзярэчынскага сельскага савета. Падобных фарміраванняў у расіянах няма. Старшыня грамадскай палаты Калінінградскай вобласці Ігар Селівануў станоўча ацаніў вопыт мясцовай улады па развіцці тэрыторыі. Адным з прыкладаў такой дзейнасці стаў праект па адраджэнні старажытнага парку Салегаў у Дзярэчыне. Тут захавалася нямаля старых дрэў, але сама тэрыторыя патрабавала добраўпарадкавання.

у раёне сем — па колькасці сельскіх Саветаў. Дэлегацыя наведала музей у вёсцы Галынка.

— Нашы госці былі прыемна здзіўлены музеем сельскага быту і нават не хацелі яго пакідаць. Маўляў, вельмі нагадвае дзяцтва, дом у вёсцы, куды прывязджалі на канікулы да бабулі і дзядулі. Дзякавалі, што мы захавалі такую настальгічную атмасферу з дапамогай простага вясковага дома, — расказаў Вадзім Панасік.

Па словах старшыні райсавета, гэта добрая нагода даць старым дамам другое жыццё. Некаторыя яшчэ ў добрым стане, але пустыя. Восі ў узнікла два гады таму такая ідэя ў кіравніцтва раёна. А першая «краязначная хатка» з'явілася ў вёсцы Ярэва Сынкавіцкага сельсавета. Турысты маглі прадоўжыць маршрут са старажытнай царквы ў аўтэнтчныя вясковыя музеі. Дарэчы, летась праект музеяў сялянскага быту стаў пераможцам конкурсу Нацыянальнага агенцтва па турызме «Пазнай Беларусь» у намінацыі «Музей года». А нядаўна з'явіўся і асобны турыстычны маршрут «Да вытокаў», які якраз і ўключае наведванне ўсіх сямі дамоў-музеяў сялянскага быту, дзе можна пазнаёміцца з гісторыяй вёсак, традыцыямі, абрадамі і легендамі гэтых мясцін.

Ці дасць сустрэча з калінінградцамі імпульс для раёна?

— З таго вопыту, што ёсць у нашых партнёраў, і нашага жадання павінен быць плён, — лічыць Вадзім Панасік. — Пакуль невядома, як будучы надальей распрацоўвацца нашы праекты, магчыма, гэта будзе нейкі агульны прадукт. Нам таксама трэба прапанаваць і свае фінансавыя сродкі, напрыклад, праз фонд асацыяцыі мясцовых Саветаў. Бо спадзявацца толькі на тое, што расійскі бок будзе спансараваць нейкія нашы праекты, наўрад ці правільна. Між тым ёсць магчымасць трансгранічнага супрацоўніцтва ў рамках Фонду імя Гарчакова, праз які нашы расійскія госці ажыццяўляюць шэраг сваіх праектаў.

Алена ПАСЮТА, старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў:

— Праект «Расія — Беларусь: моцнае партнёрства» — лагічны працяг даўняга супрацоўніцтва, якое бярэ пачатак з 1996 года. А сёння ёсць магчымасць актывізаваць інтэграцыйныя працэсы і развіваць трансгранічнае супрацоўніцтва паміж грамадзянскі супольнасцю, органамі мясцовага самакіравання, бізнесам Калінінградскай і Гродзенскай абласцей. Важная роля ў супрацоўніцтве належыць дэпутатаў кампусу ўсіх узроўняў дзвюх краін і мясцоваму самакіраванню. У нас, напрыклад, ёсць вельмі добры вопыт праектнай дзейнасці, які фарміраваўся не толькі на знешнім кантуры, але і ўнутры вобласці. А наш сумесны праект, спадзяюся, дадасць паскарэнне развіццю дзелавых, гуманітарных і эканамічных сувязяў.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

ГАРАДСКОЕ АСЯРОДДЗЕ

Вясновае наведзенне парадку?

У Брэсце яно ўжо ідзе

Паколькі сёлета ў Брэсце зімы фактычна не было, традыцыйнае вясновае добраўпарадкаванне горада пачалося ў першы месяц года. Яшчэ 24 студзеня спецыялісты і тэхнікі КУП «Брэсцкае ДЭП» прыйшлі ў парк воінаў-інтэрнацыяналістаў, каб працягнуць там рэканструкцыю, расчачаць у мінулыя гады.

Узялі старт з пракладвання пешаходных дарожак: адна вядзе ад цэнтральнай алеі парку ў кірунку да цэнтральнай гарадской бальніцы, другая — у бок гандлёвага цэнтру «Карона». Тэхнікай здымалі ўрадлівы слой глебы, затым устаўлялі бардзюры, рыхталі аснову для ўкладкі тратуарнай пліткі. У наступныя дні работа працягвалася. Цяпер плітку пракладаюць на другой з указаных дарожак.

З пачатку лютага супрацоўнікі названай арганізацыі займаліся таксама ўстаноўкай новых прыпыначных пунктаў. Такія з'явіліся на вуліцы Леніна каля касцёла, на вуліцы Міцкевіча побач са Свята-Мікалаеўскім храмам.

Паводле інфармацыі старшыні Брэсцкага гарвыканкама Аляксандра РАГАЧУКА, з пачатку года спецыялісты камунальных службаў вядуць ямачны рамонт гарадскіх дарог. Такая работа праведзена на распекце Машэрава, бульвары Касмануўтаў, вуліцы Янкі Купалы, таксама на вуліцах Сальнікава і Арлоўскай, Маскоўскай і Кацін Бор. У сярэдзіне лютага дарожнікі напавілі вуліцы Пушкінскую, Куйбышаву, Пугачоўскую, Вулькаўскую, праз некалькі дзён адрамантавалі дарожнае палатно па вуліцах Машэнскага, Касцюшкі, Напалеона Орды.

Тым часам вядзецца абрэзка дрэў для рэгулявання іх росту і падтрымання формы крон. Гэта работа ўжо праведзена на шасці вуліцах горада.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота з тэлеграм-канала Аляксандра РАГАЧУКА.

Фота: zelyva.by

Калінінградцы наведалі шэсць раёнаў Гродзеншчыны. Зэльвенскі — адзін з іх. Менавіта з ім наладжваюць сувязі прадстаўнікі Зеленаградскай муницпальнай акругі.

— Спадзяёмся на цеснае супрацоўніцтва, — адзначыў старшыня Зэльвенскага раённага Савета дэпутатаў Вадзім ПАНАСІК. — У нас вызначыліся дарожныя карты, якія мы будзем абмяркоўваць пры паездцы ў Калінінград. Праекты ў нас ёсць, мы іх распрацавалі раней і меркавалі ажыццявіць у рамках трансгранічнага супрацоўніцтва, але цяпер, з прычыны палітычнай абстаноўкі, гэта немагчыма. На сённяшні дзень адзіны сур'ёзны вектар — Расійская Федэрацыя, і мы будзем шукаць шляхі для ўзаемавыгадных кантактаў.

Зэльвенскае вадасховішча хоць і з'яўляецца самым вялікім штучным вадасховішчам у рэгіёне, аднак пакуль пазбаўленае такой магчымасці. Тут, акрамя пляжа, няма ніякай інфраструктуры. Таму зэльвенцы гатовыя даць магчымасць расійскім інвестарам ажыццявіць свае ідэі на конт добраўпарадкавання прыбярэжнай зоны. На хуткі вынік тут не разлічваюць, але спадзяюцца падобныя планы ажыццяўляць і надальей.

Каб зацікавіць гасцей, іх пазнаёмілі з турыстычным патэнцыялам раёна. Прадстаўнікі Зеленаградскай муницпальнай акругі захапіліся старажытнай Сынкавіцкай царквой-крэпасцю, якая пабудавана Вітаўтам у XIV—XV стагоддзях і з'яўляецца адзіным гатычным праваслаўным храмам

Як расказаў старшыня Дзярэчынскага сельвыканкама Аляксандр БЕЛЯКАЛА, праект стаў пераможцам у конкурсе грамадзянскі ініцыятыў, арганізаваным Гродзенскай абласной асацыяцыяй мясцовых Саветаў дэпутатаў. Грант даў старт пачатку работ. Асноўныя фінансавыя выдаткі ўзяла на сябе мясцовая гаспадарка. Дзякуючы гэтаму, парк набыў новы выгляд, з'явілася адпаведная інфраструктура — ліхтары, лаўкі, драўляныя скульптуры, альтанкі, сметніцы, асфальтаваныя дарожкі. Вядзецца работа па ўстаноўцы сцен. Агульная сума добраўпарадкавання парку складала 100 тысяч рублёў.

Таксама госці з берагоў Балтыкі былі ўражаныя цікавым вопытам сельскіх музеяў. Такія

«ПАД БОКАМ» У МЕГАПОЛІСА

Як працуецца мясцовай уладзе ў Мінскім раёне

«Дэпутат — пасада не кабінная», — сцвярджае старшыня Мінскага раённага Савета дэпутатаў Наталля ЖУК. Па колькасці насельніцтва Мінскі раён самы вялікі ў краіне (каля 260 тысяч чалавек), таму разнастайных пытанняў, чалавечых праблем тут даводзіцца вырашаць вельмі шмат. Дэпутаты раённага і мясцовых Саветаў бяруць у гэтай рабоце непасрэдна і самы актыўны ўдзел. Наталля Анатолеўна на пасад старшыні раённага Савета дэпутатаў была абрана ў жніўні мінулага года. Але досвед у яе вялікі — раней была дэпутатам раённага Савета, доўгі час узначальвала Сеніцкі сельсавет, лічы, у прыгарадзе сталіцы. АБ спецыфіцы работы мясцовай улады «пад бокам» у мегаполіса ведае не па чутках.

— **Наколькі вам сёння дапамагаюць калегі — дэпутаты райсавета, старшыні сельскіх Саветаў?** — пачынаю гутарку з асабістага пытання.

— Хачу адразу адзначыць, што ў Мінскім раёне за апошні час сфарміравалася добрая і дружная дэпутатская каманда. Гэта людзі, якія сапраўды хварэюць за сваю справу, за сваю выбарчую акругу і за раён у цэлым. Не памылка, калі скажу, што з такой камандай можна выканаць практычна любую задачу.

Вялікую дапамогу парадамі мне аказвала і аказвае да сёння старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Наталля Віктараўна Якубіч. Не раз яна ўдзельнічала ў сустрэчах з грамадзянамі, разам з намі знаходзіла аптымальнае вырашэнне некаторых пытанняў.

З усімі старшынямі сельсаветаў я была добра знаёма раней. Але з тэрыторыяй мясцовых Саветаў мне прыйшлося пасля выбарання знаёміцца вельмі падрабязна. І без дапамогі старшыні гэта было б цяжка ажыццявіць. А яшчэ хачу адзначыць, што ўсе старшыні

мясцовых Саветаў у Мінскім раёне валодаюць высокімі дзелавымі якасцямі, маюць багаты працоўны і жыццёвы вопыт. З імі сапраўды працуецца з задавальненнем!

А яшчэ мне вельмі падабаецца, што паміж старшынямі сельсаветаў Мінскага раёна наладжаны актыўны абмен вопытам. Напрыклад, у Крупіцкім Савеце створана база даных адносна людзей, якія вывазіліся з месцаў пазбаўлення волі, знаходзяцца на розных відах уліку, злоўжываюць алкаголем, не працуюць. За такімі, як разумеюцца, патрэбны грамадскі кантроль. Гэта добры прыклад для іншых мясцовых Саветаў. Старшыні сельсаветаў, на тэрыторыі якіх ідзе актыўнае жыллёвае будаўніцтва, таксама гатовыя падзяліцца вопытам па вырашэнні праблем, што ўзнікаюць у ходзе выканання работ. Прыкладаў шмат.

— **Дарэчы, пра жыллёвае будаўніцтва. Упэўнены, што ў краіне няма іншага раёна, дзе будаўніцтва жылля ідзе такімі бурлівымі тэмпамі, а зямельныя участкі карыстаюцца павышаным попытам. Пэўна, і ў мясцовай**

уладзе клопатаў тут больш, чым у калег з іншых рэгіёнаў?

— Асноўнай задачай органаў мясцовай улады з'яўляецца маніторынг правільнага выкарыстання зямельных участкаў. Каб не было такіх выпадкаў, калі ўчастак выдзелены для выдання асабістай падсобнай гаспадаркі, а там, напрыклад, пабудавалі дом альбо іншы будынак.

А яшчэ вельмі важная задача мясцовых Саветаў — падтрыманне парадку на зямлі. Каб не было пустазелля, інвазійных раслін, каб усе ўладальнікі зямельных участкаў былі добрасумленнымі землекарыстальнікамі. Прычым не толькі фізічным, але і юрыдычным асобам. Менавіта ў апошніх часцей бывае такое, што адна частка зямлі выкарыстоўваецца, а другая знаходзіцца ў занятым выглядзе. Тут і ўключаюцца ў работу сельсаветы.

Нядаўна зямельнае заканадаўства змянілася. Новымі нарматыўнымі дакументамі, у прыватнасці, прадугледжана больш хуткае вырашэнне некаторых пытанняў. Напрыклад, дзяленне зямельных участкаў, выдзяленне дадатковых зямельных участкаў без права выдання аўкцыённа і іншае. Усё гэта вырашаецца калегіяльна органамі выканаўчай улады.

Некаторыя ж пытанні абавязкова вырашаюцца з удзелам Саветаў дэпутатаў. Напрыклад, людзі пасадзілі агарод, але пры будаўніцтве новага жылля праз іх участак неабходна пракласці інжынерныя сеткі да новых аб'ектаў.

Увогуле, чыста жыццёвыя пытанні і займаюць большую частку часу ў дзейнасці мясцовых органаў прадстаўнічай улады.

На жаль, часта даводзіцца займацца і адабраннем незаконна занятых зямельных участкаў. Такія рэчы адбываюцца літаральна паўсюдна. І да кожнага выпадку трэба падыходзіць індывідуальна. На мой погляд, самы эфектыўны інструмент у падобнай рабоце — своечасовае інфармаванне насельніцтва аб магчымых парушэннях заканадаўства. Вось на гэтым і робім асаблівы акцэнт.

— **Не магу не закрануць такое пытанне, як выхаваўчую работу сярод насельніцтва, асабліва сярод моладзі. Наколькі вялікую ролю падобная дзейнасць займае ў штодзённай рабоце раённага і мясцовых Саветаў?**

— Пры раённым Савеце дэпутатаў існуе маладзёжны парламент. Гэта нашы найлепшыя маладыя актывісты. Я з імі працую з вялікім задавальненнем. З іх удзелам праводзіцца шэраг мерапрыемстваў. Асабліва папулярныя сустрэчы з грамадскімі дзеячамі, творчымі работнікамі. Нашы маладыя парламентарыяў цікавяць пытанні таго, як навучыцца ўспрымаць сучасны паток інфармацыі, як аддзяляць дакладную ад недакладнай, якія прымаць рашэнні ў складаных становішчах. Яны літаральна кожны дзень вучацца. І гэта дае вынікі.

Прыкладу толькі адзін прыклад. Напярэдадні Новага году мы наведалі адну сям'ю, у якой выхоў-

ваюцца шасцёра дзяцей. На жаль, гэтыя дзеці нядаўна засталіся без бацькі. Маладыя парламентарыі падрыхтавалі дзецям падарункі, а яны склалі для нас цэлую канцэртную праграму, якую вельмі цікава было назіраць. А ўвогуле падобных мерапрыемстваў прыводзіцца шмат. Прыемна, што нашы маладыя калегі з'яўляюцца не толькі ўдзельнікамі, але і ініцыятарамі падобных мерапрыемстваў. Дадам, што вельмі цесна і плённа звязі ў раённага Савета дэпутатаў склаліся з раённым камітэтам БРСМ.

І яшчэ: за кожны членам маладзёжнага парламента мы замацавалі сям'ю, якая знаходзіцца ў сацыяльна небяспечным становішчы. Зрабілі тое не дзеля таго, каб проста ажыццявіць кантроль, а для таго, каб дзеці з такіх сем'яў мелі перада сабой прыклад маладога чалавека, які дабіўся ў жыцці поспеху.

Хачу падкрэсліць, што многія людзі проста не ведаюць, як працуюць дэпутаты. А яны, між іншым, не сядзяць у сваіх кабінетах, а найбольш працуюць сярод людзей, не шкадуючы сваіх сіл і часу дзеля таго, каб дапамагчы.

Сяргей РУЧАНАЎ,
фота аўтара.

ПРЫКЛАД ДЛЯ ПЕРАЙМАННЯ

Калі дэпутатская сесія — гэта аналіз нейкіх важных праграм, грамадскай дзейнасці і ініцыятыўнасці, то Спартакіяда — праверка на актыўнасць, волю да перамогі, гатоўнасць працаваць на вынік. Да яе народныя выбранныкі Магілёўшчыны рыхтуюцца таксама адказна і грунтоўна. Удзельнікамі спартыўных спаборніцтваў стала больш за 200 дэпутатаў, якія выступілі ў складзе 24 каманд з розных рэгіёнаў Падняпроўскага краю.

Спаборніцтва праходзілі ў шматфункцыянальнай фізкультурна-аздаруленчым комплексе «Друць» — яе заўсёды, маштабна і ўрачыста.

— Спартыўныя спаборніцтвы развіваюць лідарскія навыкі, якія дапамагаюць дабівацца перамогі не толькі на спартыўнай, але і на прафесійнай арэне, — з самага пачатку натхніла калег на высокія вынікі і асабістыя рэкорды старшыня Магілёўскага аблсавета дэпутатаў Ірына РАЙНЧЫК.

Удзельнікі з азартам дэманстравалі свае здольнасці ў такіх відах спорту, як «трапны хакеіст», дартс, стральба з пневматычнай вінтоўкі, плаванне, і нават у такой народнай забаве, як кіданне валёнка.

Найлепшай у агульнакамандным заліку стала каманда Магілёўскага раёна, на другім месцы — дэпутаты з Горацкага раёна, на трэцім — бабручане. Шмат адзначана пераможцаў у асабістых заліках.

— Цудоўна магчымасць для зносінаў з калегамі ў нефармальнай абстаноўцы, — падкрэсліла ўдзельніца спаборніцтваў з Краснапольскага раёна старшыня Яноўскага сельсавета дэпутатаў Наталля ЛАГУЦІНА. — Мы, вядома, не спартсмены, але кожны з нас на аматарскім узроўні чымсьці захапляецца. У мяне, напрыклад, муж — палюнічы, і ён навучыў мяне страляць. Дома трэніравалася быць у мішню, але на месцы даведлася, што цэліцца будзем без упору, — прыйшлося прыстаёвацца.

Што датычыцца пераможцаў, то ўдалы вынік, як той казаў, дасягнуты дзякуючы рэгулярным і мэтанакіраваным трэніроўкам. У летняй Спартакіядзе, якая праходзіла ў Кіраўскім раёне, каманда дэпутатаў Магілёўскага раёна заняла другое агульнакаманднае месца. Зімой — першае!

— Мы імкнемся калі нешта рабіць, то з адказнасцю, — дзеліцца сакрэтам поспеху старшыня Магілёўскага райсавета дэпутатаў Сяргей ЯРОШЧАНКА. — І ў плане спорту таксама падвышлі вельмі сур'ёзна. Спартсменаў у нас няма, але нашы дэпутаты ездзілі ў Раманавіцкую школу трэніравацца — стралялі, кідалі дроцік,

бегалі на лыжах, хоць, на жаль, снегу ўжо не было і тыя спаборніцтвы не адбыліся. Але калі падрыхтаваны, усё атрымліваецца. Мы на ўласным вопыце пераканаліся, што не абавязкова быць спартсменам, каб дасягнуць добрых вынікаў. Трэба толькі адказна падрыхтавацца. Згуртаваліся, настралілі на вынік — і перамаглі.

Некалькі чалавек адсвяткавала свае асабістыя перамогі. Дзякуючы ім, па сутнасці, каманда і перамагла. Члены каманды паказалі добрыя вынікі ў плаванні, дартсе і «трапным хакеісе».

— Спартакіяда — вельмі важная справа, — лічыць Сяргей Дамітравіч. — Некаторыя арганізацыі, якія гэта раней практыкавалі, чамусьці сёння адмовіліся ад такой карыснай формы зносінаў. І дарэмна.

Дэпутаты не праводзілі зімовую Спартакіяду толькі адзін раз — у 2019 годзе з-за ковіду. Але потым усё аднавілася. Сваёе паветра, запал, здаровы дух спаборніцтваў — усё гэта вельмі добра загартоўвае. Акрамя таго, што спорт карысны для здароўя, ён яшчэ і з'ядноўвае, дапамагае ўсталяваць сяброўскія сувязі, пагутарыцца на розныя тэмы з калегамі, падзяліцца вопытам. Усе дэпутаты вобласці ў дні трапным хакеісе.

Гэтым разам быў яшчэ і творчы падарнак ад Бялыніцкага раёна. Пасля спаборніцтваў дэпутатаў запыралі ў раённы Дом культуры, дзе адбыўся канцэрт.

Падрыхтоўка да летняй Спартакіяды дэпутатскага корпуса Магілёўскай вобласці, якая пройдзе ў маляўнічым Слаўгарадскім раёне, ужо пачалася.

Нэлі ЗІГУЛЯ,
Фота Таццяны ПАДЛІПСКАЙ.

НА СПАРТЫЎНАЙ «СЕСІІ»

Дэпутаты Магілёўшчыны памераліся сіламі ў зімовай Спартакіядзе

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ
Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 10.681.

Нумар падпісаны ў 19.30
21 лютага 2023 года.

Центр Промышленной Оценки

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703, оф. 5. Сайт в интернете: www.cpo.by	
Продавец	ОАО «Сбер Банк», 220030, г. Минск, пр-т Независимости, 32А-1	
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. www.ipmtorgi.by	
Предмет электронных торгов: лот № 1 – капитальное строительство, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Уручская, 19Б/5	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.	
Магазин (здание специализированное розничной торговли) общей площадью 1176,8 кв. м, инвентарный номер 500/С-22967	483 929,57	
Сведения о земельном участке: предоставлен на праве общего долевого постоянного пользования (дочка 131/625) для реконструкции существующих зданий и сооружений под торговые павильоны и строительство новых зданий, сооружений и торговых павильонов рынка по продаже строительных, электротехнических, сантехнических материалов и оборудования общей площадью 7,7471 га		
Лот № 2 – имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Пушкина, 172		
1. Здание банка (здание нежилое) общей площадью 2124,2 кв. м, инвентарный номер 710/С-52251. Составные части и принадлежности: подвал. Обременение: аренда.	1 453 820,66	
2. Помещение гаражей (помещение транспортного назначения), общей площадью 41,6 кв. м, инв. номер 710/Д-54201.		
3. Складское помещение (складское помещение) общей площадью 41,3 кв. м, инв. номер 710/Д-54202.		
4. Тепловая сеть (сооружение специализированное энергетике) протяженностью 71,2 кв. м, инв. номер 710/С-73150, по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Пушкина, тепловая сеть по ул. Пушкина, ул. К. Ликнехта от ТК-1005/1 до ТК-1005		
Сведения о земельном участке с кадастровым номером 74100000006001659: предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания здания Первомайского отделения ОАО «Белпромстройбанк» в г. Бобруйске общей площадью 0,2969 га		
Дополнительная информация по лоту № 2: при приобретении предмета аукциона победитель аукциона или единственный участник аукциона заключает с Продавцом договор купли-продажи имущества, относящегося к предмету аукциона. Состав имущества и цены размещены на сайте организатора аукциона www.cpo.by и www.ipmtorgi.by		
Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47BELB30120028500030226000 в ОАО «Банк БелВЭБ» г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELVBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»		
Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после электронных торгов		
Условия оплаты предмета электронных торгов: не более 30 дней со дня заключения договора купли-продажи		
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by		
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласивший повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 0,5 % от цены продажи лотов №№ 1, 2		
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия		
Предшествующее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 18.01.2023 г.		
Дата и время начала и окончания электронных торгов	Начало торгов: 10.00 24.03.2023. Окончание торгов: 12.00 24.03.2023. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема заявок	Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 23.03.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by	
Контактные данные	Тел.: +375 17-280-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpo.by .	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ

Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП»
3 марта 2023 г. в 14.00
проводит торги по продаже следующего имущества

№ л/п	Наименование объекта продажи	Описание	Начальная цена продажи снижена на 50 % и составляет с учетом НДС 20 %, белорусских рублей	Задаток, белорусских рублей
Лот № 1	Капитальное строительство с инвентарным номером 713/С-8973	Общая площадь – 496,2 кв. м, назначение – здание неустановленного назначения, наименование – здание паразовно-тракторного дача, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кличевский р-н, Гончанский с/с, п. Гончанский, ул. Заводская	14820,00 (четыренадцать тысяч восемьсот двадцать) в т. ч. НДС 20 % – 2470,00 (две тысячи четыреста семьдесят 00 копеек)	1 482,00 (одна тысяча четыреста восемьдесят две рубля 00 копеек)
Лот № 2	Капитальное строительство с инвентарным номером 713/С-8957	Общая площадь – 91,6 кв. м, назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные запчасточные и газораспределительные станции), наименование – здание мастерской, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кличевский р-н, Гончанский с/с, п. Гончанский, ул. Заводская	4200,00 (четыре тысячи двести рублей 00 копеек) в т. ч. НДС 20 % – 700,00 (семьсот рублей 00 копеек)	420,00 (четыреста двадцать рублей 00 копеек)
Лот № 3	Капитальное строительство с инвентарным номером 713/С-8961	Общая площадь – 259,3 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание материального склада, расположенное по адресу: Могилевская обл., Кличевский р-н, Потокский с/с, п. Гончанский, ул. Заводская, 2	7200,00 (семь тысяч двести рублей 00 копеек) в т. ч. НДС 20 % – 1200,00 (одна тысяча двести рублей 00 копеек)	720,00 (семьсот двадцать рублей 00 копеек)

Собственник имущества: ОАО «Торфопредприятие Днепрополь», 213332, д. Гольдово, Быховский р-н, Могилевская обл., ул. Гасана, 12 УНП 700083371, тел. для осмотра объектов продажи +375336438989.

Организатор торгов: унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Циолковского, 1.

Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Лоты №№ 1, 2, 3 продаются без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода понижения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наименьшую цену.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, предоставившие организатору торгов в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителя юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копию платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия «Могилевское отделение БелТПП» р/с № BY59PJC30123018571000009333 в «Приорбанк» ОАО, ЦБВ 300 г. Могилев, БИК: PJCBVY2X, УНП 700016628; физическим лицам – предъявить паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организующим унитарным предприятием «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».

Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет-сайте продавца по адресу: www.mogilev.by.

Срок заключения договора купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.

Срок оплаты предметов торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.

Торги состоятся 03 марта 2023 г. в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – 02 марта 2023 г. до 12.00.

Регистрация участников торгов 03 марта 2023 г. с 13.30 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Циолковского, к. 104, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».

Телефоны для справок: (0222) 778042, +375296927492 (А1).

31 марта 2023 года в 12.00
СОСТОИТСЯ ОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕ
СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
совместного предприятия
закрытое акционерное общество
«Могилевский химкомбинат
«Заря»

С ПОВЕСТКОЙ ДНЯ

1. Отчет директора о проделанной работе за 2022 год.
2. Итоги производственно-хозяйственной деятельности СП ЗАО «МХЗ» за 2022 год.
3. Утверждение годовых отчетов, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2022 год.
4. Отчет ревизионной комиссии.
5. Основные направления деятельности СП ЗАО «МХЗ» на 2023 год. Утверждение плана производства, финансового плана и плана организационно-технических мероприятий на 2023 год.
6. Избрание членов Наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.
7. Утверждение размеров вознаграждения членам Наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

Начало регистрации участников собрания в 11.00. Окончание регистрации в 11.50.
Место проведения собрания: г. Могилев, пр-т Шмидта, 114.
Лица, имеющие право на участие в собрании, имеют право ознакомиться с материалами к собранию в рабочие дни по адресу: г. Могилев, пр. Шмидта, 114 с 10 марта 2023 г.

Регистрация производится при предъявлении документа, удостоверяющего личность, для представителя акционера – паспорт и доверенность.

Наблюдательный совет.

УНП 700210051

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)

информирует о проведении открытого аукциона по продаже права заключения договора аренды сроком на три года имущества, принадлежащего **РУП «Белпочта»** (Продавец)

Аукцион состоится **14.03.2023 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1:
ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРА
АРЕНДЫ ЧАСТИ ИЗОЛИРОВАННОГО
ПОМЕЩЕНИЯ
(наименование – отделение связи, встроено в жилом доме) с инв. № 500/Д-685022.

Площадь, сдаваемая в аренду: 69,9 кв. м. Адрес: г. Минск, ул. Бурута, д. 20, корп. 1, пом. 1Н. Начальная цена с НДС – 295,33 руб.

Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь gki.gov.by и Организатора аукциона ino.by.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03,
8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ»
ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09. **BELTORGI.BY**
Продавец: Добрушское районное потребительское общество (УНП 400036661), 247070, Гомельская обл., Добрушский р-н, г. п. Тереховка, ул. Вокзальная, 47, тел. (02333) 2-30-46, в лице ликвидатора Беланова Р.Н.

Повторные публичные торги в электронной форме будут проведены **07 марта 2023 г. с 09.00 до 17.00** на электронной торговой площадке **BELTORGI.BY**.

№ л/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. без НДС
1	Капитальное строительство с инв. № 311/С-50225 общ. пл. 176 кв. м, наименование – магазин № 11, составные части и принадлежности – одноэтажное блочное облицованное кирпичом с кирпичной пристройкой здание магазина с надворными постройками: сараем, расположенное на земельном участке с кадастровым № 321287202102000088 пл. 0,079 га, по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Утековский с/с, п. Степь (магазин)	9 660,00
2	Капитальное строительство с инв. № 311/С-52032 общ. пл. 152,9 кв. м, наименование – магазин № 8, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное с кирпичной пристройкой здание магазина, с надворными постройками: сараем, расположенное на земельном участке с кадастровым № 321280801601000033 пл. 0,0858 га, по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Тереховский с/с, п. Красный Алес	2 870,00
3	Капитальное строительство с инв. № 311/С-52020 общ. пл. 175,2 кв. м, наименование – магазин № 7, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное с кирпичной пристройкой и крыльцом здание магазина, с надворными постройками: сараем, расположенное на земельном участке с кадастровым № 321286403101000233 пл. 0,0197 га, по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Перестовский с/с, аг. Перестов, пер. Центральный, 6	11 130,00
4	Капитальное строительство с инв. № 311/С-50168 общ. пл. 79,2 кв. м, наименование – магазин № 10, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное с кирпичной пристройкой и тамбуром здание магазина, с надворными постройками: крыльцом, воротами с калиткой, двумя заборами, уборной. Капитальное строительство с инв. № 311/С-51585 общ. пл. 27 кв. м, наименование – склад, составные части и принадлежности – одноэтажное, состоящий из шифера, склад, расположенные на земельном участке с кадастровым № 321286604601000043 пл. 0,0384 га, по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Рассветовский с/с, д. Марьино, ул. Советская	4 774,00
5	Капитальное строительство с инв. № 311/С-52038 общ. пл. 768,1 кв. м, наименование – магазин № 17, магазин № 9, составные части и принадлежности – двухэтажное кирпичное с кирпичной пристройкой здание магазина, с надворными постройками: тремя крыльцами, гаражом, погребом, уборной, расположенное на земельном участке с кадастровым № 321284006601000213 пл. 0,4407 га, по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, Крупецкий с/с, аг. Крупец, ул. Советская, магазин № 17, магазин № 9	72 590,00
6	Капитальное строительство с инв. № 311/С-51810 общ. пл. 389,9 кв. м, наименование – склад соли, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичный склад, расположенное на земельном участке с кадастровым № 321250100002000394 пл. 0,1091 га, по адресу: Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, ул. Торговая, склад соли	45 500,00

Телефон для ознакомления и осмотра: тел. +375 (29) 690-00-10.
Для участия в торгах необходимо с 23.02.2023 г. с 09.00 по 06.03.2023 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте **BELTORGI.BY**; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPBS30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBYY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за день до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену за лот. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии с начальной ценой, увеличенной на пять процентов. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов оплатить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, аукционный сбор. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов: не позднее 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете 28.01.2023 г.

30 марта 2023 года состоится годовое общее собрание акционеров ОАО «Житковичлес».

Повестка дня собрания

1. Итоги финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2022 год и основные направления деятельности Общества за 2023 году.
2. Утверждение годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2022 год.
3. Утверждение распределения прибыли (убытков) Общества.
4. О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
5. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Дата составления списка акционеров для регистрации участников собрания – 01 марта 2023 года.
Форма проведения собрания – очная.
Место проведения собрания по адресу: г. Брест, ул. Куйбышева, 13.
Время проведения собрания – 14.00.
Время регистрации участников собрания: с 13.30 до 13.50.
Акционером и их представителям для регистрации необходимо иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера – доверенность).

Время и место ознакомления акционерами с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни с 14.00 до 16.00 с 17 марта 2023 года по адресу: г. Брест, ул. Куйбышева, 13, и в день проведения собрания с 10.00 до 12.00 по месту проведения собрания.

УНП 0000989

ШЭСЦЬ КРОКАЎ Выхаду СА СТРЭСУ

Як дапамагчы сабе падчас крызісу: правілы і тэхнікі

Правіла 1. ЗНИЖАЕМ ПЛАНКУ

Няма нічога горшага ў момант крызісу, чым перфекцыянізм. Пятрабаванне ад сябе высокіх вынікаў у момант перабудовы часта прыводзіць да нервовых зрываў. Што рабіць? Прыняць думку, што ў перыяды крызісу мы проста няздольныя ўсё рабіць на ранейшым узроўні. Вельмі дзіўна патрабаваць ад спартсмена са зламанай нагой рэкордаў. Але ў жыцці мы тое робім увесь час. Вельмі важна прывесці свой узровень чаканняў да рэальнасці.

Тэхніка «Дазвол быць неідэальнымі». З перфекцыянізмам даволі складана справіцца самастойна, бо з пункту гледжання ўнутранай логікі гэтая стратэгія здаецца правільнай (хоць, фактычна, знясілявае, больш чым дазваляе дасягнуць поспеху). «Абысці» ўнутраную логіку дапамагаюць афірмацыі. Як мага часцей прамаўляйце самі сабе выраз: «Цяпер я дазваляю сабе быць неідэальнай. Я буду рабіць усё па меры сіл, як магу. Галоўнае — зрабіць хоць нешта, хоць бы частку».

Правіла 2. РАСПЯЎЛЯЕМ ПРЫЯРЫТЭТЫ

У момант крызісу мы лёгка губляем арыенцыры: што цяпер для нас важна, а што — не. Мы можам адчайна чапляцца за захаванне ранейшага спосабу жыцця ці, наадварот, спрабаваць вельмі хутка стаць кімсьці іншым. У выніку — распыляем сілы, якіх і так няшмат.

Тэхніка «Адзін тыдзень — адзін прыярытэт». Задайце сабе пытанне: «Што будзе для мяне найважнейшым на гэтым тыдні?» Напрыклад, калі ў вас толькі што з'явілася дзіця, усё можа выглядаць так: тыдзень — адпрацаваць кармленне (дзіцяці і сябе), наступны — разабрацца з гігіенічнымі працэдурамі, трэці — наладзіць рэжым дня. Калі вы перажываеце пераезд ці змену працы, то прыярытэтам першага тыдня можа стаць атрыманне нейкай інфармацыі. Затым вызначэнне для сябе дакладных правілаў паводзін (што можна, што нельга) і іншае.

Правіла 3. АПТЫМІЗУЕМ НАГРУЗКУ

Звычайна наша жыццё складаецца з мноства спраў. Прычым «прыходзяць» яны ў наш расклад з розных прычын. Гэта могуць быць справы, якія сапраўды неабходны і прыносяць задавальненне і карысць. Але таксама там можна знайсці задачы, што нам нехта перадаў ці якія мы выконваем паводле звычкі, з пачуцця віны ці каб проста сябе заняць. Дык вось, на справы другой катэгорыі ў момант крызісу рэсурсаў можа не хапаць. Але калі яны усё яшчэ будуць у вашым спісе, вы рызыкуеце ўвесь час аказвацца ў сітуацыі «не паспяваю / не магу зрабіць усё, што заплываю». А там і да сама-

асуджэння і самакрытыкі недалёка. Таму свой to-do list таксама трэба перагледзець.

Тэхніка «Крызісны аналіз спраў». Складзіце спіс спраў, якія вы робіце (запланавалі зрабіць) у найбліжэйшы тыдзень. А затым размяркуйце іх па дзвюх катэгорыях: 1-я — справы, зрабіць якія жыццёва важна (ад гэтага рэальна залежыць ваш дабрабыт); 2-я — справы, якія трэба зрабіць, зыходзячы не з рэальнай неабходнасці, а з нейкіх ўнутраных правілаў (каб быць «добрым», «правільным», таму што папрасілі, каб хтосьці быў вамі задаволены і іншае). Справы другой катэгорыі на нейкі час лепш выкрасіць са свайго спіса. Напрыклад, для маладой мамы можа быць жыццёва важна кармленне дзіцяці, забеспячэнне яго гігіены і рэжыму сну, а таксама забеспячэнне ўласнага нармальнага псіхалагічнага стану. Пры гэтым мноства астатніх спраў, якія лічаць «правільнымі» блізка і грамадства (санітарная апрацоўка кватэры двойчы на суткі, вачеры для ўсёй сям'і з трох страў, штодзённая шматгадзінная прагулікі) зусім не з'яўляюцца неабходнымі, але забіраюць масу сіл, літаральна «выматваюць».

Правіла 4. КАЖАМ «СТОП» САМАБІЧАВАННЮ (І ІНШАЙ «ПАДРЫЎНОЙ» ДЗЕЙНАСЦІ)

У перыяд крызісу наш унутраны крытык бывае асабліва актыўны. Гэта звязана з адчуваннем нестабільнасці і з тым, што мы сапраўды можам не ведаць, які правільна дзейнічаць у новых сітуацыях, паводзім сябе не заўсёды разумна (што адбываецца становіцца падставай для самаасуджэння). Так, немагчыма стаць бацькам або маці за адзін дзень. Але мы можам стала сябе «даймаць» за неідэальныя бацькоўскія паводзіны. Сітуацыі разрыву адносін, які правіла,

выклікаюць пастаяннае самакапанне на тэму «У чым я здзейсніў памылку?» Мы таксама можам адчуваць віну пасля смерці блізкага, да якой не мелі прамога дачынення.

Тэхніка «Не цяпер». Паназірайце за сабой. Калі ваш крытык пачне сваё «выступленне», кажыце яму ў адказ: «Не цяпер. Я падумаю пра гэта іншым разам». Паўтарыце выраз, як пласцінка. Столькі разоў, колькі спатрэбіцца. Калі ж крытыка тое не спыняе і вы адчуеце, што ваш настрой пагаршаецца, выкарыстоўвайце тэхніку «Пяць гукаў» — яна дапамагае цалкам спыніць унутраны голас. Для гэтага скажыце сабе «стоп» і прыслухайцеся. Ваша задача — знайсці ў навакольным свеце і распазнаць пяць гукаў. На час прыслухоўвання ваша свядомасць ачысціцца ад дэструктыўных думак. Калі вы знаходзіцеся ў месцы з вялікай гукавой нагрузкай, знайдзіце не пяць, а сем або дзесяць гукаў.

Правіла 5. БОЛЬШ «ПАГЛАДЖВАННЯ»!

У момант крызісу нам асабліва патрэбна ўнутраная апора, таму што пачуццё ідэнтычнасці губляецца (мы перастаем разумець, хто мы ёсць) і адчуванне дабрабыту, які правіла, падарванае. А ўнутраную апору ў дадзены перыяд мы можам умацаваць альбо за кошт мінулага досведу (але яго можа і не быць у дадзены момант да канкрэтнага крызісу, многія рэчы адбываюцца ўпершыню), альбо за кошт «пагладжвання».

Тэхніка «Запланаваныя «пагладжванні»». У канцы кожнага дня аддайце 5-10 хвілін, каб склаці план «пагладжвання» на заўтра. Гэта можа быць усё што заўгодна: скажаць сабе прыемныя словы (ці ўспомінуць прыемны падзеі з жыцця), паглядзець любімыя фатаграфіі, з'есці нешта смачнае, пачытаць, паглядзець або паслухаць тое, што цікава. Галоўнае,

каб пунктаў было мінімум пяць. Запішыце яго і кладзіцеся спаць у абыякавым стане. А на наступны дзень абавязкова гэты план рэалізуйце.

Правіла 6. ЗВЯРТАЕМСЯ ПА ДАПАМОГУ

Ці ўмеце вы прасіць аб дапамозе? Ці робіце тое? У многіх з нас шэраг унутраных забарон, якія даць гэтай тэмы («не трэба напружваць людзей», «трэба спраўляцца самой», «нікому не патрэбны», «папросіш аб дапамозе —

падумаюць, што ты слабы» і іншае). Гэтыя правілыносяць адразу двойную шкоду: па-першае, не дазваляюць папрасіць тых, хто мае рэсурсы і можа дапамагчы, а па-другое, пазбаўляюць нашых блізкіх магчымасці адчуць сябе значнымі і патрэбнымі (бо калі мы дапамагнем, мы адчуваем сваю каштоўнасць).

Тэхніка «Рэальная дапамога». У прыведзенай тэхніцы ёсць два варыянты выканання ў залежнасці ад зыходнага пункта.

Варыянт 1. Складзіце спіс людзей, якіх лічыце дастаткова блізкімі, тых, хто, на вашу думку, пагодзіцца нечым вам дапамагчы. А побач насупраць кожнага імя напішыце, пра што вы маглі б яе/яго папрасіць. Толькі максімальна дакладна і канкрэтна. Не «дапамагчы з дзіцём», а «паздзець з дзіцём дзве гадзіны ў суботу, пакуль я...», не «падтрымаць мяне», а «выслухаць мае страхі наконтак пераезду і скажаць, як гэта выглядае з боку» і іншае. Чым выразней і яснай выказана просьба, тым лягчэй чалавеку на яе адгукнуцца.

Варыянт 2. Складзіце спіс таго, чаго ў дадзены момант вам не хапае (у чым патрэбна дапамога): гэта могуць быць волны час, інфармацыя, зваротная сувязь наконтак меркаванняў. А насупраць кожнага пункта напішыце, хто мог бы вам з гэтым дапамагчы? Далей справа за малым — сапраўды папрасіць аб дапамозе. Так, вам могуць адмовіць. Але не спытаўшы, вы не даеце сабе шанцу гэта прывесці.

Што патрэбна для здаровага адпачынку?

1. Папераджальны адпачынак. Чым раней вы пачалі адпачываць і рабіць перапынкі, тым даўжэй прапрацуеце без знясілення. Ідэя «адпачываць толькі, як усё скончыць» — дрэнная. Паўзы — гэта не марнаванне часу, а «заточванне касы». Падтрымлівайце ваш мозг у добрым стане, не перагружайце яго.
2. Запланаваны адпачынак замест таго, што трапіцца. Ідэальны адпачынак — гэта той, які вы загадзя запланавалі. Паспрабуйце ў штодзённым першым уносіць рэакцыйныя актыўнасці, распыліце, дзе і як вы будзеце адпачываць, час для хобі і прыемных спраў. А ўжо ў час, які застаўся, — працу.
3. «Не» — манатонасці. Адпачываць і працаваць за адным сталом — дрэнная ідэя. Выкарыстоўвайце розны кантэксці для розных актыўнасцяў. Таму паездка кудысьці, дзе няма ніякіх асацыяцый з працай або звыклімі клопатамі, эфектыўна разгружае.
4. Чысты адпачынак замест «паурабобы». Спрабаваць памяншаць нагрузку на сябе, даваць сабе паслабленні ці змяняць тэмп не вельмі карысна. Лепш перапыніцца і аднавіць свой узровень энергіі. А пачынаючы працаваць, забяспечыць сабе глыбокае апусканне.
5. Спантаннасць замест «як звычайна». Спантаннасць, выпадковасць, навізна заўсёды асыяжваюць і бадзёраць. Кінце жэраб, куды пайсці, тыкніце пальцам у карту і павыбірайце ў гэтым месцы. Любое адступленне ад руціны выдатна перазагружае. Крэатыўнасць, лёгкае вар'яцтва добра балансуе стомленую прэфронтальную кару галаўнога мозга.
6. Актыўны адпачынак замест пасіўнага. Пасіўны адпачынак накітавалі ляжання на канале або прамога шляху да дафаміну (выпіць, заесці, «пасёрфіць» у інтэрэце) не такі эфектыўны. Актыўны адпачынак вучыць нас атрымліваць дафамін больш складанымі, але больш эфектыўнымі шляхамі. Таму лепш схадзіць на танцы, пагуляць у тэніс, прайсціся па восеніскім парку.
7. Пераўтваральны адпачынак замест спажывальнага. Адпачынак, калі мы проста пасіўна спажываем нешта, не такі эфектыўны, як пераўтваральны. Напрыклад, нават медыя можа валодаць эфектам катарысу, стымулюючы нас правесці ўнутраную работу. Творчасць стымілюе стварэнне новае, змяняць існуючае. Такім чынам мы не проста вяртаемся да сябе ранейшых, а ўзімаемся вышэй над сабой.

Навум ГАЛПЯРОВІЧ ПАМЯЦІ АХВАР ЗЕМЛЕТРАСЕННЯ ў ТУРЦЫІ

*Нашы душы як прымарозіла,
Хоць і мяккая ў нас зіма...
Бо над лесам, над полем, возерам
Горкім болям звяніць сурма.
Хлопчык-турак да мамы туліцца,
А ад дома застаўся друц.
І лустэчаю стала вуліца,
Па якой прайшоў землятрус.
Дождж пралецца на пляц знявачаны,
Пазьмяе і пот, і кроў,
Бы слязамі абме вечаасць
Тых, хто тут свой спачын знайшоў.*

Кіраўнік Турэцкага касмічнага агенцтва паведамліў аб існаванні сейсмічнай зброі

Кіраўнік Турэцкага касмічнага агенцтва Сярдар Хусейн Іылдырым расказаў аб існаванні касмічнай зброі, здольнай выклікаць землетрасенні магнітудай сем-восем балаў. Паводле яго слоў, ніхто не можа ні заўважыць гэты напад, ні адбіць яго. Пры гэтым ён падкрэсліў, што да нядаўняй катастрофы ў Турцыі гэтая сістэма дачынення не мае, паведамляе Sozcu.

«Я бачыў, як распрацоўваюць такую сістэму зброі. Яна даволі прстая. Знешне падобная на ступі прыкладна восем-дзесяць метраў у вышыню. Гэта металічныя стрыжні. Унутры стрыжня нічога няма, ні ўзрыўчаткі, нічога, але гэтыя стрыжні з тытанавага сплаву. Вяліць іх потым немагчыма», — заявіў Іылдырым, які мае ступень магістра Берлінскага тэхнічнага ўніверсітэта. Паводле яго слоў, такія тытанавыя стрыжні можна змясціць у спадарожнік і накіраваць з космоса да любой цэлі. Яны пранікаюць углыб зямлі на пяць кіламетраў, правуючы землетрасенні сілай 7-8 балаў.

Пасля таго як гэтая цягата разлілася па турэцкіх сацсетках і нарабіла штмт шуму, кіраўнік касмічнага агенцтва растлумачыў, што расказаў пра гэта «даўным-даўным» на канферэнцыі, калі тлумачыў, як працуе ўзбраенне, што можна разгарнуць на калязямной арбіце і якое здольнае знішчыць невялікі горад. Пры гэтым ён падкрэсліў, што да нядаўняй катастрофы ў Турцыі гэтая сістэма дачынення не мае. У краіне здарылася тэктанічнае землетрасенне на вядомай лініі разлому, адзначыў эксперт.

Паводле апошніх звестак, колькасць ахвар землетрасення ў Турцыі перавысіла 45 тысяч чалавек.

У Нью-Ёрку прададуць найстаражытнейшую Біблію

Кодэкс Сасуна напісаны на іўрыце з устаўкамі на грэчаскай і арамейскай мовах, усяго ў ім звыш 700 пергаментных старонак, на выроб якіх спатрэбіліся шкуру 100 жывёл.

Акрамя асноўнага тэксту кодэкс змяшчае каментарыі навукоўцаў ранняга Сярэднявечча аб тым, як трэба чытаць і ставіць націскі ў словах, а яшчэ — анатацыі і запісы валоўшана, пакінутыя на працягу больш чым тысячы гадоў.

На аўкцыён кніга адпраўляецца з калекцыі Жака Сафра, швейцарскага банкіра і збіральніка. Яе ацэначны кошт — 30—50 мільянаў долараў. Такім чынам, кодэкс можа стаць самым дарагім з гістарычных дакументаў, якія калі-небудзь

Падырхатаў Захар БУРАК.

СТАРШЫНЁЙ АФРЫКАНСКАГА САЮЗА СТАЛІ КАМОРСКІЯ АСТРАВЫ

і садзейнічання каардынацыі ў міжнародных і рэгіянальных справах.

Старшынства ў Афрыканскім саюзе (АС) перайшло ад Сенегала да Каморскіх астравоў на найбліжэйшыя 12 месяцаў. Пра гэта абвешчана на саміце ў Адыс-Абебе. Каморскія астравы — архіпелаг вулканічнага паходжання ў Індыйскім акіяне, які знаходзіцца ў паўночнай частцы Мазамбіцкага праліва паміж Мадагаскарам і Афрыкай. Насельніцтва краіны — прыблізна 900 тысяч чалавек. «Я прымаю на сябе паўнамоцтвы старшыні Афрыканскага саюза, — заявіў у сваім выступленні на саміце прэзідэнт Каморскіх астравоў Азалі Асумані. — Упершыню ў сваёй гісторыі Каморскія астравы занялі месца старшыні АС». Асумані заявіў, што свет перажывае зараз перыяд урушэнняў і нестабільнасці, які прыносіць буйныя эканамічныя і сацыяльныя страты. «У момант, калі нашы краіны пачалі выходзіць з выкліканага пандэміяй каранавіруса беспспрэчэднага крызісу, яны падвергліся ўдарам Афрыцы, які ўзнік у Украіне, — заўважыў ён. — Падзеі ва Украіне ствараюць пагрозу бяспецы для краін Афрыкі».

Старшыня АС заявіў, што адной з найбольш цяжкіх праблем сучаснай Афрыкі з'яўляецца запавычанасць. «22 дзяржавы Афрыкі знаходзяцца ў крытычным становішчы з прычыны вялізнага знешняга доўгу, — падкрэсліў Азалі Асумані. — Доўг краін Афрыкі павінен быць поўнасю ануляваны. Гэта дасць магчымасць запусціць у іх эканамічны рост і супрацьстаяць негатывным наступствам украінскага крызісу».

Як вядома, Афрыканскі саюз аб'ядноўвае 55 дзяржаў кантынента, ён быў заснаваны летам 2002 года як правапераемнік Арганізацыі афрыканскага адзінства. Штаб-кватэра АС знаходзіцца ў Адыс-Абебе.

Двухдзённы 36-ы саміт Афрыканскага саюза (АС), які быў прысвечаны ў першую чаргу эканамічным пытанням, прайшоў у сталіцы Эфіопіі Адыс-Абебе пад старшынствам прэзідэнта Сенегала Макі Саля. Цырымонія адкрыцця, у якой прынялі ўдзел кіраўнікі дзяржаў і ўрадаў больш чым паўсотні афрыканскіх краін, трансляравалася на партале АС, паведаміла ТАСС. «У свеце працягвае нарастаць геапалітычная нявызначанасць, што патрабуе перафарматавання архітэктуры міжнародных арганізацый, у тым ліку эканамічных», — заявіў старшыня Камісіі Афрыканскага саюза Муса Факі Махамат. Ён падкрэсліў, што ў цяперашніх умовах Афрыка і АС спрабуюць знайсці доўгатэрміновыя рашэнні, каб змякчыць наступствы глабальнага крызісу і абараніць ад яго насельніцтва кантынента.

Галоўная тэма саміта — паскарэнне рэалізацыі дамоўленасцяў па пытаннях функцыянавання афрыканскай кантынентальнай зоны свабоднага гандлю (АІСФТА). Пагадненне АІСФТА, якое прадугледжвае адмену таварнага і гандлёвага бар'ераў, было падпісана вясной 2018 года і пасля ратыфікацыі атрымала законную сілу летам наступнага года. Практычнае функцыянаванне АІСФТА пачалося 1 студзеня 2021-га. Пагадненне прадугледжвае наступовае падключэнне да АІСФТА усё новых сектараў гаспадарак краін Афрыкі. Саміт у Адыс-Абебе павінен даць дадатковы імпульс кантынентальнай зоне свабоднага гандлю, у тым ліку яе фінансаваму складніку. Акрамя таго, ёсць і план стварэння адзінай валюты Афрыкі.

Пазыкі амерыканцаў б'юць рэкорды

Як паведаміў Федэральны рэзервовы банк Нью-Ёрка, аб'ём спажывецкіх даўгоў у ЗША абнавіў на выніках мінулага года свой рэкорд. Ён дасягнуў 16,9 трыльёна долараў, павялічыўшыся за год на \$1,3 трлн. За мінулы квартал даўгі амерыканскіх хатніх гаспадарак узраслі на \$394 млрд. Гэта найвышэйшыя тэмпы іх росту за апошнія 20 гадоў.

Прырост запавычанасці па крэдытных картах амерыканцаў

кредытаў, пратэрмінаваных больш чым на 90 дзён, узрасла да 0,57 працента. Па аўтакрэдытах яна павялічылася на 0,6 працэнтнага пункта да 2,2 працэнта.

Большая частка прыросту доўгу спажывецка звязана з узмацненнем жорсткасці грашова-кредытнай палітыкі ФРС, якая падняла стаўку з калянулявых значэнняў у саквіку мінулага года да больш чым 4 працэнтаў да канца снежня. Адпаведна, самымі хуткімі тэмпамі з 1980-х гадоў раслі і стаўкі па спажывецкіх і іншых крэдытах.

«Пазыкі па крэдытных картах значна ўзраслі ў чацвёртым квартале, у той час як па іпатэчных крэдытах і аўтакрэдытах яны раслі больш умеранымі тэмпамі, адлюстроўваючы актыўнасць, якая адпавядае дапаздэмцічным узроўням, — заявіў саветнік па эканамічных даследаваннях ФРБ Нью-Ёрка Уілберт ван дэр Клаўд. — Высокія цэны і працэнтныя стаўкі, якія растуць, могуць стаць выпрабаваннем здольнасці некаторых пазычальнікаў пагащаць свае даўгі».

у снежні быў самы вялікі з 1999 года, калі ФРБ Нью-Ёрка пачаў рэгістраваць гэтых звестак. Пры гэтым доля пратэрмінаваных даўгоў па іх за квартал падскочыла на 0,8 працэнтных пункта да 4 працэнтаў. Доля іпатэчных

Еўрапейскія краіны пачалі згортваць праграмы «залатых віз»

Дзве папулярныя сярод эліты еўрапейскіх краін адмовіліся на мінулы тыдні ад адпаведных праграм, піша Bloomberg. Партугалія ўслед за Ірландыяй і Вялікабрытаніяй вырашыла згарнуць праграму выдачы «залатых віз», мэта якой заключалася ў прыцягненні ў краіну багатых замежнікаў. Па ўсёй бачнасці, залатая эпоха «залатых віз» у Еўропе падыходзіць да канца, адзначаў Bloomberg.

Год таму Вялікабрытанія закрыла аналагічную візавую праграму для інвестараў-мільянераў. «Краіны сутыкнуліся з цікавым парадоксам. З аднаго боку, ім патрэбны інвестыцыі. Адваротным жа бокам становіцца сур'ёзны палітычны трэнд, які ўзнікае ў сувязі з тым, што ў краіне з'яўляецца праслойка вельмі багатых інвестараў з-за мяжы, якія карыстаюцца сваім прывілеяваным статусам, у той час як шырокая пласты насельніцтва сутыкаецца з масай цяжкасцяў», — лічыць прафесар з Брыстальскага ўніверсітэта ў Вялікабрытаніі Віл Харві.

Краіны, у тым ліку Партугалія, Ірландыя, Грэцыя і Іспанія, запусцілі праграмы «залатых віз» для прыцягнення замежных інвестыцый пасля фінансавага крызісу. У выніку яны прыцягнулі мільярдныя долараў і ажыўілі рынкі нерухомасці ў гарадах з нізкім попытам. Так, па даных Henley/0026 Partners і New World Wealth, за апошняе дзесяцігоддзе Партугалія стала магнітам для заможных людзей: толькі ў мінулым годзе чысты прыток мільянераў у гэтую краіну склаў 1300 чалавек. Пры гэтым у партугальскай праграме пераважалі кітайскія інвестары — на іх долю прыйшлася амаль палова з больш чым 11,6 тысячы вывадзеных відаў на жыхарства.

«Хоць краіны цяпер заўважваюць аб згорванні сваіх праграм, цалкам верагодна, што праз некаторы час гэтыя механізмы зноў з'явіцца ў той ці іншай форме, — лічыць заснавальнік кампаніі Apex Capital Partners, якая дапамагае замежным удзельніцтвам у праграме «грамадзянства за інвестыцыі», Нуры Кац. — Гэтыя праграмы адкрываюцца і закрываюцца ў многіх краінах аж досыць доўгі час. Мяркую, што ў Партугаліі гэтую праграму нейкім чынам зменяць, але не закрывуць цалкам».

Дом Sotheby's у Нью-Ёрку выставіць на тэргі самую раннюю з вядомых чалавечтву і самую поўную яўрэйскую Біблію, або Танах.

Яе ўзрост, паводле ацэнкі экспертаў, — больш чым 1100 гадоў. Гаворка ідзе аб так званым кодэксе Сасуна, названага па імені бізнесмена, філантропа і калекцыянера Дэвіда Саламона Сасуна, які некалі валодаў ім. Старшыня кансультант Sotheby's Шарон Ліберман Мінц назвала стан кодэкса «дзіўным» — у ім адсутнічае толькі некалькі старонак, паведаміў Euronews.

Фаліант аб'ядноўвае 48 кнігі яўрэйскай Бібліі, узятыя са знакамітых сруктўкаў Мёртвоста мора, датаваных трыцім стагоддзем да нашай эры. «Да кодэкса часткі Бібліі фігуравалі толькі ў сруктўках Мёртвоста мора. А пасля аж да 900 года кніжнік фараонаў Бібліі не было. Гэтая кніга датуецца канцом IX — пачаткам X стагоддзя», — растлумачыла Ліберман Мінц.

Кодэкс Сасуна напісаны на іўрыце з устаўкамі на грэчаскай і арамейскай мовах, усяго ў ім звыш 700 пергаментных старонак, на выроб якіх спатрэбіліся шкуру 100 жывёл.

Акрамя асноўнага тэксту кодэкс змяшчае каментарыі навукоўцаў ранняга Сярэднявечча аб тым, як трэба чытаць і ставіць націскі ў словах, а яшчэ — анатацыі і запісы валоўшана, пакінутыя на працягу больш чым тысячы гадоў.

На аўкцыён кніга адпраўляецца з калекцыі Жака Сафра, швейцарскага банкіра і збіральніка. Яе ацэначны кошт — 30—50 мільянаў долараў. Такім чынам, кодэкс можа стаць самым дарагім з гістарычных дакументаў, якія калі-небудзь

пайшлі з малатка, пабіўшы рэкорд 2021 года, калі ў Sotheby's за 43 мільёны долараў прадалі першую друкаваную Канстытуцыю ЗША.

Кіраўнік аддзела кніг і рукапісаў Sotheby's Рычард Осцін не здзіўлены цэнавай планкай, бо, паводле яго слоў, «гаворка ідзе пра адзін з найважнейшых і ўнікальных тэкстаў у гісторыі чалавецтва». Экспертства паказала, што кодэкс Сасуна значна больш поўны, чым Алепскі кодэкс, і старэйшы за кодэкс Ленінградскага — двух іншых вядомых ранніх збораў яўрэйскай Бібліі.

Да таго ж высокая цана, падобна, не адлужае патэнцыйных пакупнікоў. Рычард Осцін параўнаў спіс зацікаўленых з «бяздоннай студняй». У ім і прыватныя калекцыянеры, і музеі, і даследчыя цэнтры. Таргі абдуцуюць у маі, а да гэтага часу кодэкс будзе падарожнічаць: у найбліжэйшы час кнігу выставяць у Лондане, пасля яна адправіцца ў Тэль-Авіў, Далас і Лос-Анджэлес.

РУП «Институт недвижимости и оценки»
(Гродненский филиал)

ИНФОРМИРУЕТ
о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Слонимский мясокомбинат»

Аукцион состоится 09.03.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	ЛОТ 1: капитальное строение, инв. № 450/С-30611 (назначение – здание специализированное для бытового обслуживания населения, наименование – баня), площадью 60 кв. м, расположенное по адресу: Слонимский р-н, Павловский с/с, д. Приречье, ул. Победы, 7В. Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 42548450002000057, площадью 0,0536 га (назначение – земельный участок для строительства и обслуживания здания бани), расположенном по адресу: Слонимский р-н, Павловский с/с, д. Приречье, ул. Победы, 7В. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные на природных территориях, подлежащих специальной охране (водоохранной зоне реки, водоема), код 2, 4, площадью 0,0536 га. Условия проведения аукциона: - возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца на проведение независимой оценки имущества в размере 190 руб.; - возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от конечной цены продажи объекта; - оплата объектов должна быть внесена в течение 60 календарных дней с даты заключения договора купли-продажи
	Начальная цена продажи: 960 руб. (девятьсот шестьдесят рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	96 руб. (девяносто шесть рублей)
Реquisite для перечисления задатка	БУ44ВВВ3012050083225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 06 марта 2023 г. до 15.00
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Связда» от 20.04.2022 г.	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auktionsy	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Смолевичский райагросервис» (продавец) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ КОНТОРЫ
(составные части и принадлежности: 2 (два) крыльца) с инв. № 614/С-33098 общей площадью 366,8 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 624884507601000143 площадью 0,0853 га (право постоянного пользования), по адресу: Минская область, Смолевичский район, Плещинский с/с, п. Черницкий.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона теллотрассы, пл. 0,0152 га.
Начальная цена с НДС (20 %) – 45 610,56 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – 4 561,00 бел. руб.
Задатки перечисляются на р/с № BY55BPS30121082600169330 000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК ВРБСВY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901, код категории платежа ОТНН.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 5 (пяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает Продавцу затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by.

Аукцион состоится 28.03.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 27.03.2023 до 16.00 по указанному адресу.

Тел.: (801)7516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17.
Тел. для осмотра 8 (044) 755-71-38.

ООО «Деловая оценка» (организатор аукциона) по поручению Речицкого РайПО (продавец) извещает о проведении 7 марта 2023 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2

Лот № 1: кап. строение с инв. № 340/С-285572 площадью 791,9 кв. м, наименование – скотобойный цех, назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, расположенное по адресу: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, пр-д Коммунальный, 18. Договор аренды № 1/120 от 28.09.2020 срок действия по 31.12.2020 г. Объект недвижимого имущества обременен ипотекой ОАО «Сбер Банк». Кап. строение с инв. № 340/С-285573 площадью 728 кв. м, наименование – кобальский цех, назначение – здание специализированное для производства продуктов питания, включая напитки, и табака, расположенное по адресу: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, пр-д Коммунальный, 18. Кап. строение с инв. № 340/С-3201878 площадью 1332,3 кв. м, наименование – овощехранилище, назначение – здание неустановленного назначения, составные части и принадлежности: три выхода, расположенное по адресу: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, пр-д Коммунальный, 18/4. Кап. строение с инв. № 340/С-3201879 площадью 599 кв. м, наименование – склад вторсырья, назначение – здание неустановленного назначения, расположенное по адресу: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, пр-д Коммунальный, 18/6. Кап. строение общей площадью 40,8 кв. м, наименование – трансформаторная подстанция, назначение – сооружение специализированное энергетике, расположенное по адресу: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, пр-д Коммунальный, 18/7. Кап. строение общей площадью 156,7 кв. м, наименование – дебарьер для автотранспорта с ограждениями из железобетонных плит, назначение – сооружение неустановленного назначения, расположенное по адресу: Гомельская обл., Речицкий р-н, г. Речица, пр-д Коммунальный, 18

Объекты недвижимости расположены на земельном участке с кадастровым номером 324550100001000187 площадью 4,6800 га (право постоянного пользования)

Начальная цена продажи без НДС – 618 560,00 бел. руб.
Задаток – 61 856,00 бел. руб.

Расходы по изменению границ земельного участка, необходимого для обслуживания предмета аукциона, приведению в надлежащий вид всей необходимой документации, государственной регистрации договора купли-продажи и перехода права собственности на предмет аукциона возлагаются на Победителя аукциона

Брестский филиал
РУП «Институт недвижимости и оценки»
ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ
ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Предметы торгов	Начальная цена (с учетом НДС), руб.	Размер задатка, руб.
Лот № 1: автобус-вагон «УРАЛ-ЗАС-4951», год выпуска 1990 г., регистрационный знак АС5977	7 008,00	700,80
Лот № 2: экскаватор-бульдозер «Амкорд 702ЕМ-02», год выпуска 2008 г., регистрационный знак АК-1 6749	14 040,00	1 404,00

Продавец: ОАО «Стройгаз, г. Брест», г. Брест, ул. Я. Купалы, 108К, тел./факс 80162340466. Организатор торгов: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Брест, ул. Наганова, 10-329, 80162 40 87 01. Задаток вносится на расчетный счет Организатора аукциона до подачи заявления. Р/с для перечисления задатка: р/с ВУ32ВАР30127866800100000000, в ОАО «Белгоспромбанк» ЦЕВ № 116 в г. Брест, РД по Брестской области, код банка ВАРВВY2X, УНП 201028245. Срок заключения договора купли-продажи: не позднее 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Условия оплаты: предоплата 100 % в течение 5 (пяти) дней с даты заключения договора купли-продажи. Условия продажи: без условий. Информация о возмещении затрат: участник аукциона, выигравший торги, возмещает затраты на организацию и проведение аукциона, включающие вознаграждение Организатора аукциона, в течение 3 рабочих дней со дня аукциона. Срок возможного отказа от проведения аукциона: не позднее чем за 3 календарных дня до наступления даты проведения аукциона

Аукцион состоится 16 марта 2023 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона www.osenkaibrest.by, также можно узнать по телефону: 80162 40-87-01, 40-87-02

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00
Последний день приема заявлений – 15 марта 2023 г. до 17.00

Продавец: Речицкое РайПО, г. Речица, ул. Привокзальная, д. 2. Контакт. тел.: +375 29 690-00-10, +375 33 643-43-14.
Шаг аукциона – 5 % от начальной цены лота в фиксированной сумме.
Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона ООО «Деловая оценка»: р/с BY60BELB30121322650030226000 в филиале ОАО «Банк БелВЭБ», г. Гомель, пр-т Ленина, 10, БИК BELVBY2X, УНП 490870026.
2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Жарковского, д. 24, каб. 3-2, в рабочие дни с 10.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 от даты опубликования настоящего извещения.
Прим. заявлений для участия в аукционе заканчивается 06.03.2023 г. в 17.00.
Порядок участия в проведении аукциона с перечнем необходимых документов опубликован на сайте www.delooosnka.by
Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за 3 (три) дня до его проведения. Единственный участник имеет право приобрести лот с шагом 5 %. Победителем торгов будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем торгов, обязан: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола; стоимость, сформированная в результате аукциона, должна быть выплачена продавцу в сроки согласно заключенному договору купли-продажи. Возместить затраты на организацию и проведение аукциона и оплатить вознаграждение организатору торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет окончательной стоимости предмета оценки. Указанные объекты никому другому не проданы, не заложены, под запретом не состоят, судебного спора о них не имеется, других владельцев нет. Проводится аукцион в соответствии с Положением Общества с ограниченной ответственностью «Деловая оценка»
«О порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части)». Контакт. тел. организатора аукциона: +375 (232) 34-62-36, +375 (44) 750-40-03, +375 (29) 303-30-62.

ИЗВЕЩЕНИЕ АКЦИОНЕРОВ
ОАО «Лукомльэнергомонтаж»
О ПРОВЕДЕНИИ ГОДОВОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ ОБЩЕСТВА
17 марта 2023 г.
расположенного по адресу:
211162, г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8, Витебская область, Чашинский район,

Повестка дня

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2022 году и основных направлениях деятельности Общества на 2023 год.
- Об утверждении годового отчета Общества, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности Общества за 2022 год, с учетом заключения ревизионной комиссии и аудиторского заключения.
- Об утверждении распределения и использования прибыли (покрытия убытков), выплате дивидендов за 2022 год и направлений распределения прибыли на 2023 год и 1-й квартал 2023 года.
- Об избрании членом Наблюдательного совета, Ревизионной комиссии.
- Об утверждении условий вознаграждения членам Наблюдательного совета и Ревизионной комиссии.
- О приобретении Обществом акций собственного выпуска.

Регламент проведения собрания акционеров
Дата формирования реестра владельцев ценных бумаг, для составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, – 1 марта 2023 г.
Время начала проведения собрания акционеров – 10.00.
Место проведения собрания акционеров – 211162, г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8, Витебская область, Чашинский район, актовый зал Общества.
Форма проведения собрания акционеров – очная.
Орган, созывающий собрание: Наблюдательный совет.
Регистрация участников собрания: с 09.00 до 09.45 в день по месту проведения собрания
Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, осуществляется при предъявлении паспорта (другого документа, удостоверяющего личность), а представителю акционера – также документы, подтверждающие полномочия на участие в собрании.
С информацией (материалами), подлежащими представлению акционером при подготовке к проведению собрания, акционеры могут ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) начиная с 24 февраля 2023 г. в бухгалтерии Общества с 13.00 до 16.00, в день проведения собрания – с 09.00 до 09.45 – по месту его проведения.
В случае отсутствия кворума на созываемом годовом общем собрании повторное годовое общее собрание акционеров с той же повесткой дня будет проведено 24.03.2023, в 10.00 по адресу: 211162, г. Новолукомль, Лукомльское шоссе, 8, Витебская область, Чашинский район.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона, место нахождения: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 321, тел. 017 516-80-61) по поручению Смолевичского районного исполнительного комитета (продавец, место нахождения: г. Смолевичи, ул. Советская, 125, тел. 801776 27-633) проводит открытый аукцион

ПО ПРОДАЖЕ ИЗОЛИРОВАННОГО ПОМЕЩЕНИЯ С ИНВ. № 614/D-15581
(наименование – помещение спортивного назначения № 2) общей площадью 187,7 кв. м, расположенное по адресу: Минская область, г. Смолевичи, ул. Советская, 134, сведения о земельном участке: кадастровый номер 624850100003000840, площадь 0,2860 га (право аренды до 05.06.2061, доц. 17/5/0).

Начальная цена без НДС – 145 625,24 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – 14 562,00 бел. руб.
Предьудущие извещения были опубликованы в газете «Связда» от 16.09.2022, 02.11.2022, 02.12.2022.

Информация о торгах опубликована на сайтах: minsk-region.gov.by, rft.by, gki.gov.by.

Аукцион состоится 14.03.2023 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.
Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 10.03.2023 до 17.00 по указанному адресу в каб. 320.
Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11.
Тел. для осмотра: 8 (01776) 287 81.

УВАЖАЕМЫЕ АКЦИОНЕРЫ
ОАО «Управляющая компания холдинга «Лидсельмаш»
23 марта 2023 года
СОСТОИТСЯ ГОДОВОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
ОАО «Управляющая компания холдинга «Лидсельмаш»,
расположенного по адресу:
г. Лида, ул. Советская, д. 70, (конференц-зал).

Повестка дня собрания

- Отчет генерального директора об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2022 год. Утверждение ключевых показателей эффективности общества на 2023 год.
- Отчет наблюдательного совета о проделанной работе в 2022 году.
- Отчеты о результатах аудита и проверки ревизионной комиссией финансовой и хозяйственной деятельности общества, распределение прибыли и убытков общества за 2022 год.
- Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности общества за 2022 год.
- Об утверждении распределения и использования чистой прибыли (убытков) за 2022 год. О выплате дивидендов за 2022 год.
- Утверждение направлений распределения прибыли общества на 2023 год.
- Об избрании членом наблюдательного совета, его составе и ревизионной комиссии общества.
- Утверждение размера вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
- О внесении изменений в устав.

Начало работы собрания в 12.00.
Регистрация участников собрания с 11.30 до 11.50.
Наблюдательный совет
ОАО «Управляющая компания холдинга «Лидсельмаш»»

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. УНП 191021390
Продавец	ОАО «Управляющая компания холдинга «Бобруйскграмоташ», Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Шинная, 5. УНП 700067572
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638 – www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов

Лот № 1
Помещение столовой
(710/D-68145, 2205, 2 кв. м, составные части: молочие). Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Шинная, 3-3

Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 518 400,00 бел. руб. (снижена на 20 %)

Лот № 2
Столовая (здание нежилое, инв. № 712/C-8788, 128 кв. м). Адрес: Могилевская обл., Кировский р-н, Боровицкий с/с, аг. Боровица, ул. Центральная, 5А

Сведения о земельном участке: пл. 0,0723 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания здания столовой. Ограничения (обременения) прав: зона санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованной системы питьевого водоснабжения (пл. 0,0554 га)

Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 36 597,41 бел. руб. (снижена на 20 %)

Лот № 3
Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Шинная, д. 13

Здание инженерного корпуса (инв. № 710/C-2146, 4561,3 кв. м, составные части: автостоянка личного автотранспорта, лифты), **площади и проезды** (инв. № 710/C-80804, 510 кв. м), **внутриплощад, сети хозфекал, канализации** (инв. № 710/C-80813, 667,6 кв. м), **сети водоснабжения** (инв. № 710/C-80814, 445,1 кв. м), **теплообменник** (инв. № 70156), **теплообменник ПВВ-07*114*2000** (инв. № 70154), **теплосчетчик ТЭРМ-02-6** (инв. № А4006), **регулятор температуры** (инв. № 70157), **электрик, счет и учет** (инв. № 70180)

Обременения: площади здания частично сданы в аренду. Здание инженерного корпуса находится в залоге у ОАО «Беларопромбанк». Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона

Начальная цена лота № 3 с НДС 20 % – 1 827 694,40 бел. руб. (снижена на 20 %)

Лот № 4
Адрес: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Шинная, д. 13

Здание столовой с конференц-залом (инв. № 710/C-5685, 1934 кв. м), **площади и проезды** (инв. № 710/C-80806, 466 кв. м, составные части: площадки, дорожки, клубма, ограждение), **холод, агрегат АРТХ-5** (инв. № 44047), **КТП-28** (инв. № 09224)

Обременения: здание столовой и конференц-зала находится в залоге у ОАО «Беларопромбанк». Более подробную информацию можно узнать у организатора аукциона

Начальная цена лота № 4 с НДС 20 % – 721 728,00 бел. руб. (снижена на 20 %)

Сведения о земельном участке по лотам № 3 и № 4: пл. 1,0839 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания зданий и сооружений производств, назначения. Ограничения (обременения) прав: после продажи земельный участок будет разделен в долях с установлением сервитута

Задаток по лотам №№ 1, 2, 4 – 10 %, по лоту № 3 – 5 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY36ALFAB30122215570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **ОТНН 40901** Задаток для участия в торгах по Лоту «...», УП «СИЛУМИН» ОАО завода «ВИЗАС», проводимых 07.03.2023.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113) г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона.

Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 5 (пяти) календарных дней со дня подписания договора купли-продажи. Покупатель должен принести предмет торгов не позднее 30 (тридцати) календарных дней после оплаты в полном объеме по договору купли-продажи.

6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtor.by/info>.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – **Андрей Владимирович, +375295012219**. Дополнительная информация по предмету торгов – **Андрей, +375293042560**.

8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
09.03.2023 с 11.00 до 12.00.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов.

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 07.03.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

ООО «Фрондера»
извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества унитарного производственного предприятия «СИЛУМИН» ОАО завода «ВИЗАС»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Печь электрическая плавильная ЭСТ-250, инв. № 00000011, г. в. 2007	636,00	63,60	31,80
2	Печь электрическая плавильная ЭСТ-250, инв. № 00000012, г. в. 2007	636,00	63,60	31,80
3	Тигель, г. в. 2007	120,00	12,00	6,00
4	Тигель, г. в. 2007	120,00	12,00	6,00
5	Тигель, г. в. 2007	120,00	12,00	6,00

В отношении вышеуказанного имущества проводятся шесть повторные торги. **Стоимость снижена на 90 %.** Ранее публикация о торгах размещалась в газете «Звезда» № 183 (29805) от 17.09.2022, 15 стр., № 217 (29839) от 04.11.2022, 15 стр., № 231 (29853) от 24.11.2022, 11 стр., № 241 (29863) от 08.12.2022, 14 стр., № 253 (29875) от 24.12.2022, 6 стр., № 10 (29890) от 18.01.2023, 14 стр.

Местонахождение: г. Витебск, пр-т Фрунзе, д. 83

Дата и время проведения торгов	7 марта 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	С 10.00 22 февраля 2023 года до 16.00 3 марта 2023 года

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFAB30122215570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **ОТНН 40901** Задаток для участия в торгах по Лоту «...», УП «СИЛУМИН» ОАО завода «ВИЗАС», проводимых 07.03.2023.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113) г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона.

Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 5 (пяти) календарных дней со дня подписания договора купли-продажи. Покупатель должен принести предмет торгов не позднее 30 (тридцати) календарных дней после оплаты в полном объеме по договору купли-продажи.

6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtor.by/info>.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – **Андрей Владимирович, +375295012219**. Дополнительная информация по предмету торгов – **Андрей, +375293042560**.

8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продавце
Унитарное производственное предприятие «СИЛУМИН» открытого акционерного общества завода «ВИЗАС»
в лице ликвидатора – **Детгарева Андрея Владимировича, тел. +375295012219 (210602), г. Витебск, пр-т Фрунзе, д. 83, УНП 300031162)**

Организатор аукциона
ООО «Фрондера», 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127, тел. 8 (029) 308 28 97
• e-mail: info.torgi@orgtor.by
• сайт <https://orgtor.by>
• telegram <https://t.me/orgtor>

ООО «Правовая компания «Делегат»
извещает о проведении вторых повторных открытых торгов в форме аукциона по продаже имущества ликвидируемого ООО «Ароша групп»

Дата и время аукциона	06 марта 2023 г. Начало аукционных торгов – 11.00
Место проведения аукциона	г. Минск, ул. В. Хоружей, д. 22, к. 1401
Организатор торгов	ООО «Правовая компания «Делегат», г. Минск, ул. В. Хоружей, д. 22, к. 1401, тел.: +375296979776, +375173979779
Продавец лота	ООО «Ароша групп»

Наименование объекта торгов, реализуемого одним лотом
Изделия косметологического и медицинского назначения: IALEST 2ml, 65 шт., Maleskin 3 тубы по 10 мл, 45 шт., NEWEST 2ml, 443 шт., PLINEST 2ml, 1092 шт., PLINEST BODY 4ml, 176 шт., Plinest Care Travel Kit, 34 шт., PLINEST FAST 2ml, 532 шт., RICH, 4 шт., Rosadem 40 ml, 249 шт., SAYPHA FILLER, 92 шт., SAYPHA FILLER Lidocaine, 3 шт., SAYPHA RICH, 67 шт., SAYPHA VOLUME, 64 шт., SAYPHA VOLUME Lidocaine, 6 шт., SAYPHA VOLUME PLUS Lidocaine 10 шт., Turnover 30 ml, 67 шт., VOLUME, 30 шт., солярий Opel 2XL SL, 1 шт., солярий HAPPO Luxura, 1 шт.

Начальная цена продажи объекта торгов с НДС
140 000,00 белорусских рублей (сто сорок тысяч рублей 00 копеек), в том числе НДС 20 % (снижена на 49,32 %)

Задаток
10 % от начальной цены объекта торгов – 14 000,00 белорусских рублей (четырнадцать тысяч рублей 00 копеек). Задаток перечисляется на расчетный счет BY51MBN30120668600109330000 в ОАО «Банк ДАБРАБЫТ», БИК MBMNBV22. Получатель платежа – ООО «Правовая компания «Делегат», УНП 192660284. Назначение платежа: «задаток для участия в аукционе»

Информация по заключению и срокам оплаты по договору купли-продажи объекта
Победитель аукциона подписывает протокол о результатах аукциона в день проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещаются победителем аукциона в течение 10 рабочих дней после утверждения организатором аукциона протокола о результатах аукциона. Договор купли-продажи заключается с победителем не позднее 3 рабочих дней с момента предоставления копии платежных документов, заверенных банком, о перечислении суммы задатка. Победитель аукциона уплачивает стоимость предмета аукциона в течение 10 банковских дней с момента заключения договора купли-продажи. Погрузка и транспортировка предмета аукциона производится за счет покупателя

Шаг аукциона составляет 5%. Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену. Объект не может быть продан по начальной цене. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.

Для участия в аукционе предоставляется: заявление на участие в аукционе по установленной форме, подписанное соглашение с организатором аукциона о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона; индивидуальный предпринимателем – копия свидетельства о государственной регистрации индивидуального предпринимателя; представителем или уполномоченным должностным лицом юридического лица – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. При подаче документов на участие в аукционе представители (уполномоченные лица) предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия. Более подробно ознакомиться с объектом торгов, условиями аукциона и порядком его проведения можно в рабочие дни с 10.00 до 17.00 по тел. +375296979776, а также по предварительному согласованию в офисе организатора торгов по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, д. 22, к. 1401. Заявления и другие документы, необходимые для участия в аукционе, принимаются по адресу: г. Минск, ул. В. Хоружей, д. 22, к. 1401, в рабочие дни с 10.00 до 17.00, по 02 марта 2023 года включительно.

Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 05.01.2023.

ИНФОРМАЦИЯ о формировании реестра владельцев ценных бумаг

Полное наименование и местонахождение акционерного общества	Закрытое акционерное общество «На Уманской», г. Минск, пр-т Дзержинского, 55
Наименование уполномоченного органа акционерного общества и дата принятия им решения, в соответствии с которым осуществляется формирование реестра акционеров	Наблюдательный совет ЗАО «На Уманской», 22.02.2023 г.
Дата, на которую осуществляется формирование реестра акционеров	22.02.2023 г.
	Наблюдательный совет

УНП 101085067

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Минское производственное кожевенное объединение» (продавец) проводит повторный открытый аукцион ПО ПРОДАЖЕ ЗДАНИЯ КОТЕЛЬНАЯ с инв. № 600/С-42335 общей площадью 2479,5 кв. м (составные части и принадлежности: пристройка), расположенного на земельном участке с кадастровым номером 623684300001001047 (право постоянного пользования) площадью 0,8869 га, по адресу: Минская область, Минский район, Новодворский с/с, 4А, район аг. Гатово.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона особо охраняемых природных территорий, пл. 0,8869 га, охранная зона сетей и сооружений теплоснабжения, пл. 0,1408 га, охранная зона сетей и сооружений водоснабжения, пл. 0,0600 га, охранная зона электрических сетей напряжением до 1000 В, пл. 0,0432 га.

Начальная цена с НДС (20 %) – 435 055,44 бел. руб.
Задаток 10 % от начальной цены – 43 505,00 бел. руб.
Начальная цена снижена на 50 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB-VY2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, код платежа – 40901, код категории платежа ОТНН, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение аукциона, в размере 4 (четыре) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона, а также возмещает Продавцу затраты на публикацию извещения о проведении торгов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звезда» от 28.12.2022, 02.02.2023.

Аукцион состоится 07.03.2023 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 06.03.2023 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-17.
Тел. для осмотра: 8 (017) 517-22-48, 8 (029) 717-19-22.

УНП 6000368

1	Ка-манда страляць	Гару-чае рэчы-ва	Моха-вае ба-лота
	Багіня пера-могі	Глядзі фота № 1	
	Вада ў стане кіпен-ня		
Запар, без пера-пынку	Лад жыцця сям'і	Шанца-ванне, поспех	
		Горад на Ми-шчыне	Паглыб-ленне ў зямлі
Два-ранскі тытул	Глядзі фота № 2	Паяс-ная папру-га	
Лэдзі Крысці		Чараў-нік	
		Заяўка на пашпў	Знач-нае ўзвыш-ша
Ежа сярод белага дня	Самая вялікая рака Егіпта	Жа-данне, імкнен-не	
Моўні, без слоў			
Дзяр-жава ў Азіі			
Імя актры-сы Лучко	Пра-ход у плоце		

СКАНВОРД

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: Пні. Ніка. Вар. Удача. Маркіз. Дзяга. Агата. Марг. Абед. Гара. Нема. Ірак. Кларк. Лаз.

Па вертыкалі: Паліва. Імшара. Кача-гар. Засаб. Уклад. Узда. Яма. Ага. Гене-рал. Заказ. Ніл. Мара.

Склаў Юрый ФАЛІНСКІ, г. Мінск.

СЁННЯ

Месяц
Маладзік 20 лютага.
Месяц у сусор'і Авена.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	8.15	18.32	10.17
Віцебск	8.07	18.19	10.12
Магілёў	8.05	18.22	10.17
Гомель	7.59	18.21	10.22
Гродна	8.29	18.48	10.19
Брэст	8.27	18.51	10.24

Імяніны
Пр. Васіля, Генадзя, Інакенція, Маркела, Нікіфара, Панкрата, К. ПАЧАТАК ВЯЛІКАГА ПОСТУ. Ізабелы, Малгажаты, Марты, Нікіфара, Патра.

Фота Анатоль КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Абазначэнні:
 ■ — нізкая прыкметных геамагнітных узрушэнняў
 ■ — невялікая геамагнітная ўзрушэння
 ■ — слабая геамагнітная буря

...у суседзях

ВАРШАВА	КІЕЎ	РЫГА
-1...-5°C	-1...1°C	-2...0°C
ВІЛЬНЮС	МАСКВА	С.-ПЕЦЯРБУРГ
-2...0°C	-11...-5°C	-1...5°C

Даты
Падзеі
Людзі

22 ЛЮТАГА

1395 год — па заказе манаха Аляксея Лукой Смаленіным (Смаленцам) на пергаменце напісаны «Смаленскі псалтыр» — беларускі рукотворны помнік. Створаны ва Успенскім манастыры (сёння — в. Пустынка ў Мсціслаўскім раёне). У 1657 годзе па загадзе патрыярха Нікана рукапіс вывезены ў манастыр на востраве Кій Анежскай губы Белага мора. Адсюль яе другая назва — «Анежскі псалтыр». Захоўваецца ў Гістарычным музеі ў Маскве.

1903 год — нарадзіўся (в. Дзяніскавічы, цяпер у Жлобінскім раёне) Антон Нічыпаравіч Сеўчанка, беларускі вучоны-фізік, акадэмік АН Беларусі, Герой Сацыялістычнай Працы, заслужаны дзеяч навукі Беларусі, ганаровы доктар Енскага ўніверсітэта (ГДР). У 1957—1972 гадах, рэктар Белдзяржуніверсітэта. Аўтар больш за 230 навуковых прац.

1922 год — нарадзіўся Іван Ціханавіч Ціханав, мастак, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. Працаваў у розных жанрах станковага жывапісу і манументальна-дэкаратыўнага мастацтва. Значнае месца ў творчасці займала ваенна-гістарычная тэма. Сярод работ: карціны «Першая вясна», «Думы аб Радзіме», партрэты П. М. Машэрава, І. Д. Чарняхоўскага і іншых.

1932 год — нарадзіўся (в. Чамярэ, цяпер у Слоніміскім раёне) Іван Якімавіч Міско, скульптар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі, народны мастак Беларусі. Працуе ў станковай і манументальнай скульптуры. Галоўнае месца ў творчасці займаюць тэмы Вялікай Айчыннай вайны, мірнай працы, касманаўтыкі, спорту, навукі і культуры. Аўтар кампазіцый «2001 год», «Космас», «Рэпартаж з космасу», партрэтаў многіх дзяржаўных дзеячаў, дзеячаў беларускай культуры, касманаўтаў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР.

1942 год — адбыўся бой аб'яднання партызанскіх атрадаў Ф. І. Паўлюскага па разгроме нямецка-фашысцкага гарнізона на чыгуначнай станцыі Муляраўка Петрыкаўскага раёна на лініі Жыткавічы — Калінкавічы.

1632 год — Галілеа Галілей публікуе сваю найважнейшую работу — «Дыялог аб двох найгадоўшых сістэмах свету — тэлемеэвая і капернікавай», якая паўплывала на развіццё еўрапейскай астраноміі.

1653 год — пачалася царкоўная рэформа патрыярха Нікана. Рэформа ажыццяўлялася пры ўдзеле і падтрымцы цара Аляксея Міхайлавіча і некаторых іншых праваслаўных патрыярхаў, была адобрана і пацверджана пастановамі шэрагу сабораў, якія праходзілі ў Маскве ў 1650—1680 гадах. Праціўнікі рэформы, якіх афіцыйна сталі называць стараабрадцамі, былі абвешчаны ерэтыкамі і аддадзены анафеме на Маскоўскім саборы 1656 года і на Вялікім Маскоўскім саборы 1666—1667 гадоў.

1788 год — нарадзіўся Артур Шапенгаўэр, нямецкі філосаф-ідэаліст. Найбольш вядома яго праца — «Свет як воля і ўяўленне».

1857 год — нарадзіўся Генрых Рудольф Герц, нямецкі фізік, адзін з заснавальнікаў электрадынамікі.

1921 год — у Савецкай Расіі створаны Дзяржплан — дзяржаўны орган, які ажыццяўляў агульнадзяржаўнае планаванне развіцця народнай гаспадаркі СССР і кантроль за выкананнем народнагаспадарчых планаў. Дзейнічаў да 1991 года. У саюзных республіках (у тым ліку і РСФСР) і аўтаномных утварэннях існавалі дзяржаўныя планавыя камісіі.

ДЭМАКРЫТ:
«Моцна шкодзяць дурням тыя, хто іх хваліць».

УСМІХНЕМСЯ

Жонка гатуе яечню на сняданак. Раптам на кухню забягае муж:
— Асцярожна, асцярожна! Пакладзі больш масла! Божа мой! Ты смажыш вельмі шмат як адрозу! Занадта шмат!!! Перавярні іх! Цяпер яны прыліпнуць!!! Асцярожна! Ты ніколі мяне не слухаеш, калі робіш яечню!!! Ніколі!!! Не забудзься пасаліць!
Жонка здзіўлена гледзіць на мужа:
— Ды што з табой сёння?! Ты думаеш, я не ў стане прыгатаваць яечню? Муж спакойна тлумачыць:
— Я хацеў паказаць табе, што адчуваю, калі вадку машыну з табой.
— Вы любіце халодную рысавую кашу з агурком?
— Не.
— А з сырой рыбай?
— Не.
— Можна, з гарчыцай?
— Не!
— Можна, тады падаць сушы?
— Сушы давайце.

